

**UCHWAŁA NR 372(L)14
RADY GMINY PORAJ**

z dnia 20 maja 2014 r.

**w sprawie zmiany Uchwały Nr 240 (XXXII)2013 Rady Gminy Poraj z dnia 28 lutego
2013 w sprawie zmiany Uchwały Nr 111(XVII)2011 Rady Gminy Poraj z dnia 29 grudnia
2011 w sprawie Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Poraj na
lata 2011-2014 z perspektywą do roku 2032**

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 17 ust. 1 i 2, art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2008 roku, nr 25 poz. 150 z późn. zm.)

**Rada Gminy Poraj
uchwala, co następuje:**

§ 1. 1. W Uchwale Nr 240 (XXXII)2013 Rady Gminy Poraj z dnia 28 lutego 2013 w sprawie zmiany Uchwały Nr 111(XVII)2011 Rady Gminy Poraj z dnia 29 grudnia 2011 w sprawie Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Poraj na lata 2011-2014 z perspektywą do roku 2032 zmienia się załącznik do uchwały, który otrzymuje brzmienie, jak w załączniku do niniejszej Uchwały

2. Wprowadzone do załącznika zmiany dotyczą stanu i ilości płyt azbestowo–cementowych stanowiących pokrycia dachowe.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Poraj

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodnicząca Rady
Gminy Poraj

Katarzyna Kaźmierczak

**PROGRAM USUWANIA WYROBÓW
ZAWIERAJACYCH AZBEST
Z TERENU GMINY PORAJ**

Opracowany na zlecenie
Urzędu Gminy Poraj
przez

ECO-ART Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17
00-203 Warszawa

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Cele i zadania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Poraj”	4
3. Właściwości azbestu i jego wpływ na zdrowie człowieka.....	7
4. Uwarunkowania prawne użytkowania i usuwania wyrobów azbestowych	11
4.1. Oznakowanie wyrobów zawierających azbest.....	12
4.2. Inwentaryzacja wyrobów azbestowych	12
4.3. Obowiązki właściciela nieruchomości	13
4.4. Obowiązki wykonawcy prac polegających na usuwaniu wyrobów azbestowych.....	14
4.5. Ochrona pracowników przed szkodliwym działaniem azbestu	16
4.6. Postępowanie z odpadami zawierającymi azbest	17
4.7. Procedury postępowania z wyrobami zawierającymi azbest	19
5. Wyroby azbestowe na terenie Gminy Poraj	20
5.1. Ogólna charakterystyka Gminy Poraj	20
5.2. Inwentaryzacja wyrobów azbestowych na terenie Gminy Poraj	22
5.2.1. Metodologia przeprowadzenia inwentaryzacji	23
5.2.2. Płyty azbestowo-cementowe stanowiące pokrycia dachów i okładziny elewacji	25
5.2.3. Rury azbestowo-cementowe do pozostawienia w ziemi	27
5.2.4. Drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest	28
5.3. Przestrzenne rozmieszczenie wyrobów azbestowych na terenie Gminy Poraj	28
6. Harmonogram realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Poraj”	43
7. Aspekty finansowe realizacji „Programu”	47
7.1. Przewidywane koszty realizacji „Programu”	47
7.2. Potencjalne źródła finansowania usuwania azbestu	50
8. Monitoring realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Poraj”	56
9. Podsumowanie i wnioski	57
10. Spis tabel, wykresów i załączników	59
11. Bibliografia	60

1. Wstęp

Opracowanie „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Poraj” związane jest z realizacją „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032” przyjętego przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej uchwałą nr 122/2009 z dnia 14 lipca 2009 roku (zmienionej uchwałą nr 39/2010 z 15 marca 2010 r.), którego celem jest:

1. usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
2. minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju,
2. likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska zabroniono wprowadzania do obrotu lub ponownego wykorzystywania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, w tym azbestu.

Przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest, wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest zostało dopuszczone w użytkowanych instalacjach lub urządzeniach nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2032 r.

Zgodnie z zapisami „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” do zadań samorządu gminnego należy m.in. przygotowywanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Przygotowanie „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Poraj” poprzedzone zostało wykonaniem inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest. Inwentaryzacja objęte zostały pokrycia dachowe wykonane z płyt azbestowo-cementowych, elewacje budynków oraz rury azbestowo-cementowe wykorzystywane w wodociągach gminnych. W trakcie inwentaryzacji oceniony został stopień pilności usunięcia azbestu (na podstawie wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest).

Zebrane w bazie danych wyniki inwentaryzacji umożliwiły przygotowanie przestrzennego rozmieszczenia wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Poraj wraz z analiza poglądowego stopnia pilności usunięcia azbestu.

Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji oszacowano koszty usunięcia płyt azbestowo-cementowych z terenu Gminy Poraj oraz wskazano potencjalne źródła finansowania przedsięwzięć, polegających na usuwaniu i unieszkodliwianiu azbestu. Opracowane zostały ponadto wskaźniki monitorowania realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Poraj”.

„Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Poraj składa się z dziewięciu rozdziałów:

1. Wstęp.
2. Cele i zadania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Poraj”.
3. Właściwości azbestu i jego wpływ na zdrowie człowieka.
4. Uwarunkowania prawne użytkowania i usuwania wyrobów azbestowych.
5. Wyroby azbestowe na terenie Gminy Poraj.
6. Harmonogram realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Poraj”.
7. Aspekty finansowe realizacji „Programu”.
8. Monitoring realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Poraj”.
9. Podsumowanie i wnioski.

2. Cele i zadania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Poraj”

Celem opracowania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Poraj” jest:

1. oczyszczenie terenu Gminy Poraj z azbestu poprzez usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
2. eliminacja negatywnych skutków zdrowotnych oddziaływania azbestu na człowieka,
3. likwidacja oddziaływania azbestu na środowisko zgodnie z obowiązującym prawem do końca 2032 roku.

„Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Poraj” (zwany w dalszej części dokumentu „Programem”) został przygotowany z uwzględnieniem obowiązujących aktów prawnych i jest zgodny z kierunkami wyznaczonymi w dokumentach krajowych, wojewódzkich i powiatowych.

Zgodnie z „**Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032**” usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest zaplanowano do końca 2032 r. Jako zadania dla samorządu lokalnego wskazano następujące działania:

1. gromadzenie przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta informacji o ilości, rodzaju i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest oraz przekazywanie jej do marszałka województwa z wykorzystaniem dostępnego narzędzia informatycznego www.bazaazbestowa.pl,
2. przygotowywanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest,
3. organizowanie szkoleń lokalnych w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu nieruchomości bez korzystania z usług wyspecjalizowanych firm,
4. organizowanie usuwania wyrobów zawierających azbest przy wykorzystaniu pozyskanych na ten cel środków krajowych lub unijnych,
5. inspirowanie właściwej postawy obywateli w zakresie obowiązków związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest,
6. współpraca z marszałkiem województwa w zakresie inwentaryzacji wyrobów azbestowych oraz opracowywania programów usuwania wyrobów zawierających azbest, w szczególności w zakresie lokalizacji składowisk przyjmujących odpady zawierające azbest oraz urządzeń przewoźnych do przetwarzania odpadów zawierających azbest,
7. współpraca z mediami w celu propagowania odpowiednich inicjatyw społecznych oraz rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest,
8. współpraca z organizacjami społecznymi wspierającymi realizację Programu,
9. współpraca z organami kontrolnymi (inspekcja sanitarna, inspekcja pracy, inspekcja nadzoru budowlanego, inspekcja ochrony środowiska).

W „**Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego**”, przyjętym uchwałą Nr III/37/3/2009 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 kwietnia 2009 r., jako główne cele do 2018 roku przyjęto: ograniczenie oddziaływania azbestu na środowisko i sukcesywna eliminacje wykorzystywanych wyrobów zawierających azbest

oraz zapewnienie wystarczającej pojemności składowisk w województwie śląskim dla składowania powstających wyrobów azbestowych.

Dane szacunkowe w *Planie* wskazują, iż na terenie województwa śląskiego występuje jeszcze 99,5 tys. Mg wyrobów zawierających azbest, co stanowi 81,6 tys. m³. Prognozuje się usunięcie i zdeponowanie na składowisku 39 tys. Mg odpadów zawierających azbest do 2018 roku i kolejnych 60,5 tys. Mg do 2032 roku.

„Plan Gospodarki Odpadami na terenie Powiatu Myszkowskiego na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2015” został przyjęty uchwałą Nr XIX/118/2004 Rady Powiatu w Myszkowie z dnia 26 marca 2004 r. Według danych w nim zawartych na terenie powiatu myszkowskiego znajduje się 15.670 Mg wyrobów azbestowych. W *Planie* wskazano, iż szczegółowe informacje o gospodarce odpadami azbestowymi zostaną zamieszczone w powiatowym programie usuwania wyrobów zawierających azbest. Ujęty w *Planie* harmonogram działań dla zorganizowania właściwego procesu usuwania odpadów zawierających azbest przedstawia się następująco:

- zorganizowanie właściwego procesu usuwania odpadów zawierających azbest wraz z procedurą składowania na składowisku odpadów niebezpiecznych,
- zapoznanie się z istniejącym stanem. Opracowanie odpowiedniego systemu oraz właściwych procedur zgodnych z obowiązującymi przepisami prawnymi,
- stworzenie listy obiektów i wyrobów zawierających azbest, współpraca z gminami,
- opracowanie „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu”,
- realizacja ww. programu oraz podejmowanie działań związanych z nowymi obowiązkami spoczywającymi na powiecie,
- kontrola procesu realizacyjnego.

Uchwała Nr 91(XIX)2004 Rady Gminy Poraj z dnia 29 maja 2004 roku została przyjęta **„Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Poraj na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2015”**. W *Planie* brak jest informacji na temat ilości wyrobów zawierających azbest nagromadzonych na terenie Gminy. Zaplanowano przeprowadzenie inwentaryzacji wyrobów azbestowych i przygotowanie zbiorczego wykazu obiektów zawierających azbest.

Mając na względzie założenia dokumentów programowych krajowych, wojewódzkich powiatowych i gminnych w „**Programie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Poraj**” założono realizację następujących kierunków działań:

1. inwentaryzacje i opracowanie bazy danych o wyrobach zawierających azbest,
2. organizacje działań edukacyjno-informacyjnych o szkodliwości azbestu oraz bezpiecznym użytkowaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest,
3. oczyszczenie terenu Gminy Poraj z wyrobów azbestowych poprzez ich usunięcie i unieszkodliwienie,
4. wdrożenie monitoringu realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Poraj”,
5. podjęcie działań w kierunku pozyskania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych dla wsparcia usuwania wyrobów zawierających azbest i ich unieszkodliwiania,
6. pomoc w poszukiwaniu możliwych źródeł dofinansowania w postaci dotacji, kredytów i pożyczek preferencyjnych na wymianę płyt azbestowo-cementowych dla osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych,
7. okresowa weryfikacje i aktualizacje „Programu”.

Dokument „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Poraj” jest wynikiem realizacji zapisów „Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Poraj na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2015”, „Planu Gospodarki Odpadami na terenie Powiatu Myszkowskiego na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2015”, „Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego” oraz „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.

4. Właściwości azbestu i jego wpływ na zdrowie człowieka

Azbest jest nazwa handlowa włóknistych minerałów, które pod względem chemicznym są uwodnionymi krzemianami metali, zawierającymi w swoim składzie: magnez, sód i wapń. Zgodnie z ustawą z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20, z późn. zm.), azbestem nazywane są następujące włókniste krzemiany:

1. azbest chryzotylowy, nr CAS 12001-29-5,
2. azbest krokidolitowy, nr CAS 12001-28-4,
3. azbest amozytowy (gruenerytowy), nr CAS 12172-73-5,

4. azbest antofilitowy, nr CAS 77536-67-5,
5. azbest tremolitowy, nr CAS 77536-68-6,
6. azbest aktynolitowy, nr CAS 77536-66-4.

Wyróżniane są dwie grupy azbestów: grupa serpentynów i grupa azbestów amfibolowych. Do serpentynów należy azbest chryzotylowy (azbest biały), który był wydobywany i stosowany w największych ilościach. W grupie azbestów amfibolowych znaczenie mają dwie odmiany: azbest amozytowy (azbest brązowy) i azbest krokidolitowy (azbest niebieski).

Azbest chryzotylowy krystalizuje się w postaci rurek, a azbesty amfibolowe przyjmują formę grubszych, pręcikowatych kryształów. Włókna azbestu są wiązkami zbudowanymi z dużej liczby (do kilku tysięcy, a niekiedy nawet do kilkudziesięciu tysięcy) włókien elementarnych. W tych wiązkach pojedyncze kryształy azbestu są spojone za pomocą węgla wapniowego. Największe zastosowanie przemysłowe miał azbest o giętkich włóknach (do 0,1 μ m grubości), odpornych na działanie czynników chemicznych, wysokich temperatur oraz na ścieranie, a także źle przewodzących ciepło i elektryczność. Używany był do wyrobu tkanin ogniotrwałych, okładzin ciernych, szczek hamulcowych, farb ogniotrwałych, materiałów izolacyjnych oraz niepalnych materiałów budowlanych.¹

Azbest amfibolowy charakteryzuje się dużą kwasoodpornością. Jest znacznie mniej rozpowszechniony w przyrodzie. Wykorzystywany był w przemyśle chemicznym. Występowanie azbestu w przyrodzie jest stosunkowo powszechne, ale tylko w kilku miejscach na świecie prowadzona była eksploatacja tego minerału na skale przemysłowa. Polska nie posiada złóż azbestu nadających się do eksploatacji przemysłowej.

W zależności od zawartości azbestu, stosowanego spoiwa oraz gęstości objętościowej wyróżniono dwie grupy wyrobów azbestowych:

1. klasa I (wyroby miękkie), których gęstość objętościowa jest mniejsza niż 1.000 kg/m³, zawierające powyżej 20% (do 100% azbestu). Wyroby te łatwo ulegają uszkodzeniom mechanicznym, w wyniku czego następuje znaczna emisja włókien azbestu do otoczenia. Najczęściej stosowane w tej klasie były: wyroby tekstylne z azbestu, używane przez pracowników w celach ochronnych, koce gaśnicze, szczeliwa plecione, tektury uszczelkowe, materiały, wykładziny cierne.
2. klasa II (wyroby twarde), których gęstość objętościowa jest większa niż 1.000 kg/m³,

1. Za Szeszczenia-Dąbrowska Neonila, Sobala Wojciech „Zanieczyszczenie środowiska azbestem. Skutki zdrowotne, Łódź, 2008

zawierające poniżej 20% azbestu. W wyrobach tych włókna azbestowe są mocno związane, a w przypadku mechanicznego uszkodzenia, np. pęknięcia, ma miejsce stosunkowo niewielka emisja azbestu do otoczenia w porównaniu z wyrobami klasy I. Niebezpieczeństwo dla zdrowia ludzi i środowiska stwarza mechaniczna obróbka tych wyrobów oraz rozbijanie, np. w wyniku zrzucania w trakcie prac remontowych².

W Polsce wyroby twarde wykorzystywane były do produkcji płyt azbestowo-cementowych jako materiał budowlany w postaci płyt płaskich, falistych oraz rur azbestowo-cementowych. Płyty płaskie i faliste wykorzystywane były do krycia dachów, rzadziej do elewacji budynków gospodarczych i mieszkalnych czy przemysłowych. W znacznie mniejszych ilościach produkowane i stosowane były inne wyroby azbestowo-cementowe, tj. rury służące do wykonywania instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych oraz przewody kominowe czy zsypy w budynkach wielokondygnacyjnych.

Fot. 2 Płyty azbestowo-cementowe płaskie

Fot. 1 Płyty azbestowo-cementowe faliste

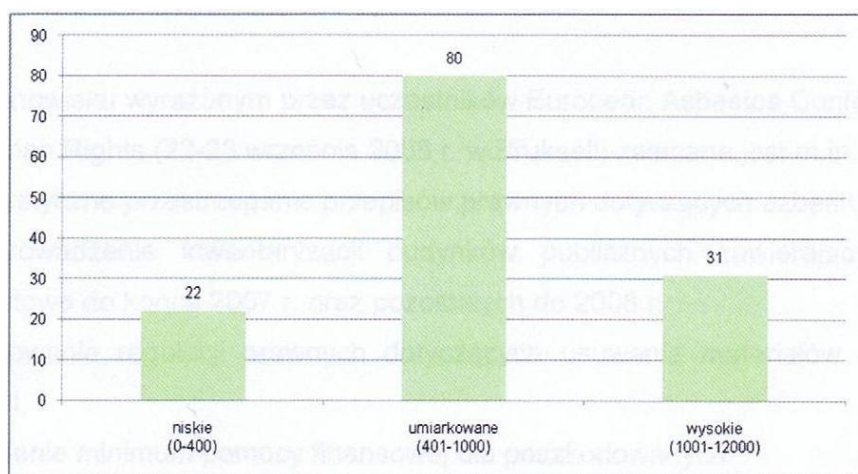
Fot. 1 Płyty azbestowo-cementowe faliste Fot. 2 Płyty azbestowo-cementowe płaskie

Ekspozycja na pył azbestu stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia ludzi. Problem zagrożenia nowotworami powodowanymi włóknami azbestu istnieje nadal, pomimo coraz lepszej ochrony pracy w kontakcie z azbestem. Zapadalność na nowotwory złośliwe, w szczególności raka płuca i międzybłoniaka opłucnej, jest ściśle związana ze stężeniem włókien azbestu w powietrzu determinowanym ilością i stanem zabudowanych i stosowanych wyrobów zawierających azbest oraz stopniem zanieczyszczenia środowiska.

Stężenie włókien azbestu w powietrzu (emisja) na danym obszarze jest bezpośrednią miarą stosowaną do określenia dawki kumulowanej, będącej podstawą szacowania ryzyka zdrowotnego związanego z zanieczyszczeniem środowiska azbestem na danym obszarze.

Pomiary stężenia włókien azbestu w województwie śląskim zostały wykonane w 2006, 2007, 2008 i 2010 r.³ Punkty pomiarowe zostały wyznaczone w 22 powiatach na terenie 38 gmin. Łącznie na terenie województwa śląskiego pobrano 448 prób powietrza. Rozkład wartości stężeń azbestu w powietrzu atmosferycznym na terenie województwa śląskiego został przedstawiony na wykresie nr 1.

Wykres nr 1 Rozkład punktów pomiarowych na terenie województwa śląskiego według wielkości stężeń⁴

Głównymi skutkami narażenia na pył azbestu są: azbestoza, międzybłoniak opłucnej i rak płuca. Zachorowania na azbestozę płuca pojawiają się przy znacznym narażeniu na pył azbestu (rzędu setek tysięcy włókien na 1 m³). Na podstawie przeprowadzonych badań można uznać, iż narażenia występujące w środowisku komunalnym (do 1000 włókien/m³) są niewystarczające do wywołania azbestozy. Dla międzybłoniaka płuca oraz raka płuca zaobserwowano wzrost zachorowań osób narażonych środowiskowo na pył azbestu.⁵

Biologiczna agresywność pyłu azbestowego jest zależna od stopnia penetracji i ilości włókien, które zatrzymały się w dolnej części układu oddechowego. Włókna cienkie o średnicy poniżej 3 mikrometrów przenoszone są łatwiej i docierają do końcowych odcinków dróg oddechowych, a włókna grube, o średnicy powyżej 5 mikrometrów, zatrzymują się w górnych odcinkach dróg oddechowych. Skręcone włókna chryzotyłu o dużej średnicy mają tendencje do zatrzymywania się wyżej w porównaniu z igłowymi włóknami azbestów amfibolowych, z łatwością przenikających do obwodowych części płuca. Największe

³ Szeszenia-Dabrowska Neonila, Sobala Wojciech: „Zanieczyszczenie środowiska azbestem. Skutki zdrowotne.” Łódź, 2010

⁴ Ibidem

⁵ Ibidem

zagrożenie dla organizmu ludzkiego stanowią włókna respirabilne, dostające się z powietrzem do pęcherzyków płucnych, o średnicy mniejszej od 3 mikrometrów.⁶

Na podstawie przeprowadzonych badań⁷ znaczącego wzrostu liczby przypadków międzybłoniaka należy spodziewać się po około 50-60 latach od okresu, w którym zostało znacznie zanieczyszczone środowisko. Podstawą do oceny stężeń były badania prowadzone w latach 2004-2008, a narażenie we wcześniejszych latach oszacowane zostało na podstawie danych o wielkości produkcji wyrobów azbestowych. Szacuje się, iż ekspozycja na pył azbestowy powoduje na świecie ok. 100 tys. zgonów rocznie.

W stanowisku wyrażonym przez uczestników European Asbestos Conference: Policy, Status & Human Rights (22-23 września 2005 r. w Brukseli) zalecane jest m.in.⁸:

1. rygorystyczne przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących azbestu,
2. przeprowadzenie inwentaryzacji budynków publicznych zawierających materiały azbestowe do końca 2007 r. oraz pozostałych do 2008 r.
3. opracowanie regulacji prawnych dotyczących usuwania materiałów zawierających azbest,
4. określenie minimum pomocy finansowej dla poszkodowanych.

4. Uwarunkowania prawne użytkowania i usuwania wyrobów azbestowych

Na mocy *ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest* (Dz.U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20, z późn. zm.) w celu wyeliminowania produkcji, stosowania oraz obrotu wyrobami zawierającymi azbest zakazano wprowadzania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wyrobów zawierających azbest i azbestu, produkcji wyrobów zawierających azbest oraz obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi azbest.

W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.) zabroniono wprowadzania do obrotu lub ponownego wykorzystywania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska. Substancja stwarzająca szczególne zagrożenie dla środowiska jest m.in. azbest.

⁶ Na podstawie: „Azbest. Ekspozycja zawodowa i środowiskowa.”, pod red. Neonilli Szeszeni-Dabrowskiej, Łódź, 2004

⁷ Szeszenia-Dabrowska Neonila, Sobala Wojciech: „Zanieczyszczenie środowiska azbestem. Skutki zdrowotne.” Łódź, 2008

⁸ Ibidem

Substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla środowiska powinny być wykorzystywane, przemieszczane i eliminowane przy zachowaniu szczególnych środków ostrożności, a instalacje lub urządzenia, w których jest lub był wykorzystywany azbest, powinny zostać oczyszczone lub unieszkodliwione. Do instalacji lub urządzeń, co do których istnieje podejrzenie, iż były w nich wykorzystywane substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla środowiska, stosuje się wymagania dotyczące postępowania z instalacjami i urządzeniami, w których były lub są wykorzystywane te substancje.

4.1. Oznakowanie wyrobów zawierających azbest

Na mocy *rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest* (Dz.U. z 2011 r., Nr 8, poz.31), instalacje lub urządzenia zawierające azbest oraz użytkowane bez zabezpieczenia drogi i pozostawione w ziemi wyłączone z użytkowania rury azbestowo-cementowe należy oznakować.

W przypadku braku możliwości trwałego umieszczenia oznakowania na instalacji lub urządzeniu zawierającym azbest oznakowanie umieszcza się w widocznym miejscu w każdym pomieszczeniu, w którym taka instalacja lub urządzenie się znajdują, dodając ostrzeżenie „Pomieszczenie zawiera azbest”. Oznakowanie rur azbestowo-cementowych umieszcza się na stałych elementach nadpoziomowych instalacji. Drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest podlegają oznakowaniu na elementach pionowych na całym odcinku drogi, po każdym skrzyżowaniu z inną drogą. Drogi zabezpieczone nie podlegają oznakowaniu po potwierdzeniu braku emisji włókien azbestu z odpadów zawierających azbest wykorzystanych do utwardzenia drogi zabezpieczonej. Wzór oznakowania został zamieszczony w załączniku 1.

4.2. Inwentaryzacja wyrobów azbestowych

Obowiązek inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest wynika z art. 162 *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska*. Zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest*, wyroby zawierające azbest, instalacje lub urządzenia zawierające azbest, drogi utwardzone odpadami

zawierającymi azbest, rury azbestowo-cementowe oraz usunięte wyroby zawierające azbest inwentaryzuje się poprzez sporządzenie spisu z natury.

Wynik inwentaryzacji powinien zostać ujęty w „Informacji o wyrobach zawierających azbest” (załącznik nr 2) i przedkładany corocznie w terminie **do dnia 31 stycznia** właściwemu marszałkowi województwa. Osoba fizyczna niebędąca przedsiębiorcą przedkłada informacje odpowiednio wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta. Informacja powinna zostać sporządzona w dwóch egzemplarzach. Jeden egzemplarz przedkłada się w formie pisemnej właściwemu organowi, a drugi egzemplarz powinien być przechowywany przez okres jednego roku, do czasu sporządzenia następczej informacji.

Informacja o rozmieszczeniu dróg zabezpieczonych oraz dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie *ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest*, ale niezabezpieczonych trwale przed emisją włókien azbestu, na terenie danej gminy oraz o potwierdzeniu braku emisji włókien azbestu z odpadów zawierających azbest wykorzystanych do utwardzenia danej drogi powinna być ogólnie dostępna w urzędzie gminy oraz na stronie internetowej urzędu.

Zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska*, informacje o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska wójt, burmistrz lub prezydent miasta powinien przedkładać marszałkowi województwa do 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy (załącznik nr 3) w formie elektronicznej na informatycznych nośnikach danych oraz w formie pisemnej.

4.3. Obowiązki właściciela nieruchomości

Zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest* (Dz.U. nr 162, poz. 1089), właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, a także obiektu, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego azbest, przeprowadza kontrole stanu tych wyrobów w terminach wynikających z oceny stanu tych wyrobów.

Z przeprowadzonej kontroli okresowej powinna zostać sporządzona w dwóch egzemplarzach „Ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” (załącznik nr 4).

4.4. Obowiązki wykonawcy prac polegających na usuwaniu wyrobów azbestowych

Obowiązki wykonawcy prac polegających na usuwaniu wyrobów azbestowych wynikają z:

1. *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach w zakresie uzyskiwania odpowiednich decyzji administracyjnych oraz transportu i gospodarki odpadami zawierającymi azbest,*
2. *rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest.*

Wytwórca odpadów, który prowadzi działalność polegającą na świadczeniu usług w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów, konserwacji i napraw, a także przetwarzania odpadów zawierających azbest w urządzeniach przewoźnych, jest obowiązany do uzyskania decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami. Natomiast wytwórca odpadów, który jednocześnie prowadzi działalność w zakresie rozbiórki i remontów obiektów, w wyniku której powstają odpady zawierające azbest i który przetwarza te odpady w urządzeniach przewoźnych, jest obowiązany do uzyskania jednej decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami, obejmującej odpady powstające w wyniku rozbiórki i remontów oraz odpady powstałe w wyniku eksploatacji urządzeń przewoźnych do przetwarzania odpadów zawierających azbest.

Wykonawca prac polegających na zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest, zobowiązany jest ponadto do przeszkolenia przez uprawnioną instytucję zatrudnianych pracowników, osób kierujących lub nadzorujących prace w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu tych wyrobów oraz przestrzegania procedur dotyczących bezpiecznego postępowania, posiadania niezbędnego wyposażenia technicznego i socjalnego oraz opracowania przed rozpoczęciem prac szczegółowego planu prac usuwania wyrobów zawierających azbest, obejmującego w szczególności:

- a) identyfikację azbestu w przewidzianych do usunięcia materiałach, na podstawie udokumentowanej informacji od właściciela lub zarządcy obiektu albo też na

- podstawie badań przeprowadzonych przez akredytowane laboratorium,
- b) informacje o metodach wykonywania planowanych prac,
  - c) zakres niezbędnych zabezpieczeń pracowników oraz środowiska przed narażeniem na szkodliwość emisji azbestu,
  - d) ustalenie niezbędnego dla rodzaju wykonywanych prac monitoringu powietrza.

W celu zapewnienia warunków bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest z miejsca ich występowania, wykonawca prac obowiązany jest do:

1. izolowania od otoczenia obszaru prac przez stosowanie osłon zabezpieczających przenikanie azbestu do środowiska,
2. ogrodzenia terenu prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od traktów komunikacyjnych dla osób pieszych, nie mniejszej niż 1 m, przy zastosowaniu osłon zabezpieczających przed przenikaniem azbestu do środowiska,
3. umieszczenia w strefie prac w widocznym miejscu tablic informacyjnych o następującej treści: „Uwaga! Zagrożenie azbestem”; w przypadku prowadzenia prac z wyrobami zawierającymi krokidolit treść tablic informacyjnych powinna być następująca: „Uwaga! Zagrożenie azbestem – krokidolitem”,
4. zastosowania odpowiednich środków technicznych ograniczających do minimum emisję azbestu do środowiska,
5. zastosowania w obiekcie, gdzie prowadzone są prace, odpowiednich zabezpieczeń przed pyleniem i narażeniem na azbest, w tym uszczelnienia otworów okiennych i drzwiowych, a także innych zabezpieczeń przewidzianych w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
6. codziennego usuwania pozostałości pyłu azbestowego ze strefy prac przy zastosowaniu podciśnieniowego sprzętu odkurzającego lub metoda czyszczenia na mokro,
7. izolowania pomieszczeń, w których zostały przekroczone dopuszczalne wartości stężeń pyłu azbestowego dla obszaru prac, w szczególności izolowania pomieszczeń w przypadku prowadzenia prac z wyrobami zawierającymi krokidolit,
8. stosowania zespołu szczelnych pomieszczeń, w których następuje oczyszczenie pracowników z azbestu, przy usuwaniu pyłu azbestowego przekraczającego dopuszczalne wartości stężeń,
9. zapoznania pracowników bezpośrednio zatrudnionych przy pracach z wyrobami zawierającymi azbest lub ich przedstawicieli z planem prac, a w szczególności z wymogami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy w czasie wykonywania prac.

Prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest powinny być prowadzone w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska. Po wykonaniu prac, wykonawca ma obowiązek złożenia właścicielowi, użytkownikowi wieczystemu lub zarządcy pisemnego oświadczenia o prawidłowości wykonania prac oraz o oczyszczeniu terenu z pyłu azbestowego, z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych. Oświadczenie to powinno być przechowywane przez okres co najmniej 5 lat.

4.5. Ochrona pracowników przed szkodliwym działaniem azbestu

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. Nr 216, poz. 1824), pracodawca zatrudniający pracowników przy zabezpieczaniu lub usuwaniu wyrobów albo innych materiałów zawierających azbest jest obowiązany zapewnić ochronę pracowników przed szkodliwym działaniem włókien azbestu i pyłu zawierającego azbest.

W rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 10 października 2005 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. nr 212, poz. 1769) określono najwyższe dopuszczalne stężenie pyłów, zawierających azbest.

Tabela nr 1 Dopuszczalne stężenia pyłów zawierających azbest

Lp.	Nazwa czynnika szkodliwego dla zdrowia	Najwyższe dopuszczalne stężenie	
		mg/m ³	włókien [cm ³]
1	pyły zawierające azbest (jeden lub więcej rodzajów azbestu wymienionych poniżej): <ul style="list-style-type: none"> — aktynolit, — antofilit, — chryzotyl, — grueneryt, — krokidolit, — tremolit — pył całkowity¹ — włókna respirabilne³ 	0,5 -	- 0,1

¹ Pył całkowity - zbiór wszystkich cząstek otoczonych powietrzem w określonej objętości powietrza.

² Włókna respirabilne - włókna o długości powyżej 5 μm o maksymalnej średnicy poniżej 3 μm i o stosunku długości do średnicy > 3.

4.6. Postępowanie z odpadami zawierającymi azbest

W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, azbest został zaliczony do kategorii odpadów niebezpiecznych (C25). Odpady azbestowe zostały umieszczone w następujących grupach zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206):

Tabela nr 2 Odpady azbestowe

Lp.	Kod odpadu	Nazwa odpadu
1	06 07 01*	Odpady azbestowe z elektrolizy
2	06 13 04*	Odpady z przetwarzania azbestu
3	10 11 81*	Odpady zawierające azbest
4	10 13 09*	Odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo azbestowych
5	15 01 11*	Opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest), włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi
6	16 01 11*	Okładziny hamulcowe zawierające azbest
7	16 02 12*	Zużyte urządzenia zawierające wolny azbest
8	17 06 01*	Materiały izolacyjne zawierające azbest
9	17 06 05*	Materiały konstrukcyjne zawierające azbest

Do transportu wyrobów i odpadów zawierających azbest stosuje się przepisy o przewozie towarów niebezpiecznych. Zgodnie z ustawą z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 199, poz. 1671, z późn. zm.), do materiałów niebezpiecznych stosowane są przepisy umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r.

Jednolity tekst umowy ADR został ogłoszony w oświadczeniu rządowym z dnia 23 marca 2007 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR) (Dz. U. Nr 99, poz. 667), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. W klasie 9, obejmującej materiały i przedmioty, które podczas przewozu stwarzają zagrożenie inne niż materiały objęte tytułami pozostałych klas, wymieniono materiały, które wdychane w postaci drobnego pyłu mogą zagrażać zdrowiu. W grupie 2.2.9.1.4 umieszczono materiały, które wdychane w postaci drobnego pyłu mogą zagrażać zdrowiu, obejmują azbest i zawierające go mieszaniny. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej

z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, wyroby i odpady zawierające azbest powinny zostać odpowiednio oznakowane, a transport wyrobów i odpadów zawierających azbest, należy wykonać w sposób uniemożliwiający emisje azbestu do środowiska. Przed załadowaniem przygotowanych odpadów zawierających azbest środek transportu powinien być oczyszczony z elementów umożliwiających uszkodzenie opakowań w trakcie transportu. Ładunek odpadów zawierających azbest powinien być tak umocowany, aby w trakcie transportu nie był narażony na wstrząsy, przewracanie lub wypadnięcie z pojazdu.

Zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów* (Dz. U. Nr 249, poz. 1673), ewidencja odpadów azbestowych powinna obejmować następujące dokumenty:

1. karty ewidencji odpadu (załącznik 5),
2. karty przekazania odpadu (załącznik 6).

Zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest* (Dz. U. nr 162, poz. 1089), usuwane odpady zawierające azbest powinny być składowane na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne albo na podziemnych składowiskach odpadów niebezpiecznych.

Zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 26 lutego 2009 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów* (Dz. U. nr 39, poz. 320), składowiska odpadów niebezpiecznych lub wydzielone części na terenie składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, przeznaczone do wyłącznego składowania odpadów niebezpiecznych pochodzących z budowy, remontu i rozbiórki obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, wymienionych w katalogu odpadów, oznaczonych kodami: 17 06 01* materiały izolacyjne zawierające azbest lub 17 06 05* materiały konstrukcyjne zawierające azbest buduje się w specjalnie wykonanych zagłębieniach terenu ze ścianami bocznymi zabezpieczonymi przed osypywaniem się. Odpady składowane są w opakowaniu, w którym zostały dostarczone na składowisko odpadów. Każdorazowo po umieszczeniu odpadów na składowisku odpadów ich powierzchnie zabezpiecza się przed emisją pyłów przez przykrycie izolacją syntetyczną lub warstwą ziemi. Na składowisku odpadów lub kwaterze nie prowadzi się robót mogących powodować uwolnienie włókien. Składowanie odpadów należy zakończyć na poziomie 2 m

poniżej poziomu terenu otoczenia, a następnie składowisko odpadów wypełnia się ziemią do poziomu terenu.

4.7. Procedury postępowania z wyrobami zawierającymi azbest

Poniżej przedstawiono proponowane przez Ministerstwo Gospodarki ujednolicone procedury postępowania z wyrobami zawierającymi azbest podczas użytkowania, zabezpieczania, usuwania, transportu i składowania⁹:

1. Grupa I Procedury obowiązujące właścicieli i zarządzających obiektami, instalacjami lub urządzeniami zawierającymi azbest lub wyroby zawierające azbest.

Procedura 1 – obowiązki i postępowanie właścicieli oraz zarządców, przy użytkowaniu obiektów i terenów z wyrobami zawierającymi azbest.

Procedura 2 – obowiązki i postępowanie właścicieli i zarządców, przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów lub terenów.

Procedury z grupy I zostały zamieszczone w załączniku nr 6.

2. Grupa II Procedury obowiązujące wykonawców prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest – wytwórców odpadów niebezpiecznych.

Procedura 3 – postępowanie przy pracach przygotowawczych do usuwania wyrobów zawierających azbest.

Procedura 4 – prace polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest, wytwarzaniu odpadów niebezpiecznych wraz z oczyszczeniem obiektu, terenu, instalacji.

3. Grupa III Procedura obowiązująca prowadzących działalność w zakresie transportu odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

Procedura 5 – przygotowanie i transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

4. Grupa IV Procedura obowiązująca zarządzających składowiskami odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

Procedura 6 – składowanie odpadów na składowiskach lub wydzielonych kwaterach przeznaczonych do wyłącznego składowania odpadów zawierających azbest.

⁹ „Zbiór przepisów i procedur dotyczących bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest”, Warszawa, 2001

5. Wyroby azbestowe na terenie Gminy Poraj

5.1. Ogólna charakterystyka Gminy Poraj

Pod względem administracyjnym Poraj należy do województwa śląskiego, powiatu myszkowskiego. W skład Gminy wchodzi 8 sołectw: Choroń, Dębowiec, Gęzyn, Jastrząb, Kuźnia Stara, Masłońskie, Poraj oraz Zarki Letnisko. Gmina Poraj zajmuje powierzchnię 5.706 ha (57,1 km²) (dane GUS według stanu na 2009 r.)¹⁰. Miejscowością gminną jest Poraj.

Od strony północnej Gmina Poraj graniczy z gminą Olsztyn w powiecie częstochowskim, a od zachodu z gminą Kamienica Polska, również z powiatu częstochowskiego. Od strony południowej Gmina sąsiaduje z gminą Kozięgłowy, od południowo-wschodu z gminą Myszków, a od wschodu graniczy z gminą Zarki.

Pod względem fizyczno-geograficznym Gmina Poraj położona jest w prowincji Wyżyny Polskiej, podprowincji Wyżyna Śląsko - Krakowska. Obszar Gminy znajduje się w makroregionie Wyżyny Woźnicko - Wieluńskiej oraz w mezoregionie Obniżenie Górnej Warty¹¹.

Pod względem hydrograficznym gmina Poraj leży w zlewni rzeki Warty, która jest prawobrzeżnym dopływem Odry. Przez teren Gminy przepływają również rzeki Złoty Stok i Czarka, będące lewobrzeżnymi dopływami Warty oraz potok o nazwie Czarka przepływający przez miejscowość Zarki - Letnisko, który jest prawobrzeżnym dopływem Warty¹².

W skład infrastruktury związanej z transportem zaliczamy odcinek linii kolejowej relacji Katowice – Warszawa oraz drogę wojewódzka nr 791. Gmina Poraj położona jest pomiędzy aglomeracją katowicka i częstochowska. Dzięki swemu położeniu posiada wielorakie powiązania komunikacyjne, których znaczenie turystyczne oraz gospodarcze w przyszłości ma szansę jeszcze wzrosnąć¹³.

10 Bank Danych Regionalnych

11 Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poraj na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2015

12 Ibidem

13 Ibidem

Gminę zamieszkuje 10.585 osób, z czego 52% stanowią kobiety, a 48% mężczyźni (GUS, 31.12.10 r.)¹⁴. Na terenie Gminy działalność prowadzi 1.116 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 99% w sektorze prywatnym, natomiast 1% w sektorze publicznym.

Na terenie gminy funkcjonuje 5 szkół podstawowych w Poraju, Żarkach Letnisko, Jastrzębiu, Kuźnicy Starej, Choroniu oraz 2 gimnazja w Poraju i Żarkach Letnisko, a także 2 przedszkola - w Poraju i Żarkach Letnisko¹⁵.

Działalność kulturalna na terenie gminy Poraj wspiera Gminny Ośrodek Kultury, który realizuje przedsięwzięcia z różnych dziedzin sztuki w sferze działalności edukacyjnej, artystycznej, rozrywkowej oraz społeczno-kulturalnej. W Gminie funkcjonuje również biblioteka publiczna w Poraju¹⁶.

Gmina Poraj, ze względu na położenie i znajdujące się na jej terenie osobliwości przyrodnicze, specyficzne ukształtowanie terenu, zabytki i ciekawe obiekty architektoniczne posiada gęstą sieć dobrze oznaczonych szlaków pieszych i rowerowych o różnym stopniu trudności wraz z punktami widokowymi. Na terenie Gminy występuje pomnik przyrody aleja lipowa w Choroni, przy której rośnie 27 lip pochodzących z XVII w.¹⁷

Na terenie gminy znajduje się jedno ujęcie wody w Masłońskim. Według danych GUS na 2010 r. na terenie Gminy długość sieci wodociągowej wynosi 99,3 km, zaś kanalizacyjnej 39,8 km. W Gminie obecnie funkcjonuje jedna mechaniczno – chemiczno - biologiczna oczyszczalnia ścieków w miejscowości Poraj.

Kierunki rozwoju Gminy określono w drugiej edycji „**Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Poraj**”, która przewiduje realizację następujących celów strategicznych:

1. Rozwój Gminy ukierunkowany na promocję walorów dziedzictwa kulturowego dla inwestycji rekreacyjnych i związanych z obsługą aglomeracji śląskiej oraz regionu myszkowskiego.
2. Tworzenie nowych miejsc pracy w sektorze usług turystycznych poprzez podnoszenie jakości zamieszkania i funkcjonowania istniejących zasobów środowiska kulturowego.
3. Realizacja polityki przestrzennej z wyraźną preferencją wymogów zrównoważonego rozwoju, zmierzającej do zachowania ład przestrzennego w kształtowaniu krajobrazu Gminy.

¹⁴ Bank Danych Regionalnych

¹⁵ www.ugporaj.pl

4. Respektowanie w gospodarce przestrzennej rygorów konserwatorskich sprzyjających wykreowaniu Gminy Poraj jako atrakcyjnego miejsca zamieszkania oraz ponadlokalnego ośrodka turystyki i wypoczynku.
5. Kultywacja świadomości dziedzictwa kulturowego, promocja dóbr kultury dla zwiększenia atrakcyjności Gminy.
6. Osiągnięcie poprawy warunków życia mieszkańców na drodze sukcesywnej rewaloryzacji obiektów zabytkowych i historycznych o wartościach kulturowych oraz zwiększenia atrakcyjności urbanistyczno-architektonicznej Gminy również poprzez ochronę i wykorzystanie walorów krajobrazu kulturowego.

5.2. Inwentaryzacja wyrobów azbestowych na terenie Gminy Poraj

Źródłem danych o rozmieszczeniu i ilości wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Poraj była inwentaryzacja wyrobów azbestowych. Inwentaryzacja objęto wyłącznie użytkowane na zewnątrz budynków wyroby zawierające azbest, stanowiące pokrycia dachowe i elewacje budynków. Zastosowano następujące metody pozyskania danych:

1. wywiad terenowy,
2. zapytania ankietowe.

Wywiad terenowy zastosowano w odniesieniu do osób fizycznych, właścicieli posesji oraz przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą, a metoda ankietowa objęto Referat Gospodarki Komunalnej.

W wyniku przeprowadzonych prac inwentaryzacyjnych stwierdzono, że:

1. w 708 budynkach mieszkalnych wraz z zabudowa gospodarcza oraz innych
2. obiektach zamontowane zostały płyty azbestowo-cementowe o łącznej powierzchni ponad 74,218 m²,
3. 1 obiekt użyteczności publicznej pokryty jest płytami azbestowo-cementowymi o łącznej powierzchni 228 m²,
4. w wodociągach gminnych wykorzystywanych jest 2.444,50 mb rur wykonanych z wyrobów zawierających azbest.

5.2.1. Metodologia przeprowadzenia inwentaryzacji

Pierwsza inwentaryzacja wyrobów azbestowych na terenie Gminy Poraj została przeprowadzona przez pracowników terenowych w okresie lipiec - sierpień 2011 r. W terenie wykonano spis gospodarstw domowych, budynków wielorodzinnych, obiektów produkcyjnych i usługowych, gdzie stwierdzono występowanie płyt azbestowo - cementowych.

Obiekty pokryte płytami zawierającymi azbest zostały zaznaczone na zdjęciach lotniczych. Budynki te zostały opisane przez pracowników terenowych zgodnie z wytycznymi zawartymi w na stronie bazy o wyrobach zawierających azbest. Określony został dokładny adres występowania azbestu, tj. miejscowość, ulica, numer, jak również typ azbestu w podziale na płyty faliste (W02) i płyty płaskie (W01). Wykonana także została pogładowa ocena stopnia pilności usunięcia azbestu w podziale na: 1, 2 i 3 z zastosowaniem kryteriów zgodnych z *rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest*. Uzyskane dane zostały następnie odniesione do map ewidencyjnych.

Pokrycia dachowe z obiektów, które uzyskały ocenę 1 powinny zostać usunięte natychmiast. Uzyskanie oceny 2 oznacza, że w ciągu kolejnego roku powinien zostać wykonany kolejny przegląd, a ocena 3 stanowi, że wyroby azbestowe wymagają ponownej oceny w terminie do 5 lat.

Fot.3 Przykładowy obiekt z II stopniem pilności
(struktura pokrycia naruszona przez mech)

Fot. 4 Przykładowy obiekt z III stopniem pilności
(obiekt użyteczności publicznej – szkoła)

Fot. 5 Przykładowy obiekt z III stopniem pilności

Fot. 6 Przykładowy obiekt z III stopniem pilności (płyty „karo” zabezpieczone powłoką malarską)

Ilość wyrobów zawierających azbest szacowana była przez pracowników terenowych w terenie poprzez liczenie płyt azbestowo-cementowych znajdujących się na budynkach. Następnie ilość azbestu została zweryfikowana z wykorzystaniem zdjęć lotniczych i innych podkładów mapowych.

Dane te zostały przygotowane w odpowiednim formacie zgodnie z informacjami zawartymi na stronie bazy azbestowej:

1. miejsce występowania wyrobów azbestowych (ulica, numer posesji),
2. typ płyt azbestowo-cementowych w podziale na płyty faliste (W02) i płyty płaskie (W01),
3. stopień pilności usunięcia azbestu oceniony w trakcie wizyt terenowych zgodnie z wymaganiami „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” (nie jest jednak formalna „Ocena...” w rozumieniu obowiązującego prawa, a ma jedynie charakter poglądowy),
4. ilość płyt azbestowo-cementowych (w m²),
5. ilość płyt azbestowo-cementowych w Mg,
6. numer obrębu ewidencyjnego,
7. numer działki ewidencyjnej.

5.2.2. Płyty azbestowo-cementowe stanowiące pokrycia dachów i okładziny elewacji

Całkowita ilość płyt azbestowo-cementowych zinwentaryzowanych na terenie Gminy Poraj i stanowiących pokrycia dachów i okładziny elewacji wynosi 74.218 m². Powierzchnia pokryć dachowych wykonanych z płyt azbestowo-cementowych została przeliczona z [m²] na [Mg] przy założeniu, że średnia masa 1 m² płyt azbestowo-cementowych wynosi 0,013 Mg¹⁸.

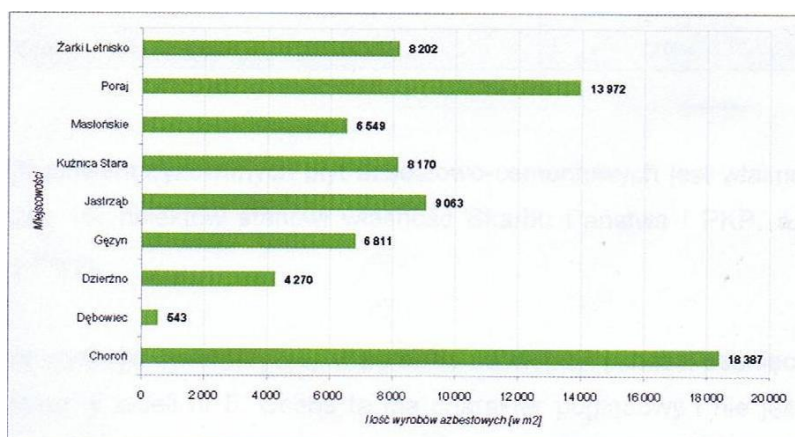
18 Źródło danych: www.bazaazbestowa.pl

Tabela nr 3 Zinwentaryzowana ilość płyt azbestowo-cementowych stanowiących pokrycia dachów budynków na terenie Gminy Poraj

Lp.	Typ płyt	Ilość [m ²]	Ilość [Mg]
1	płyty azbestowo-cementowe faliste	44925	584
2	płyty azbestowo-cementowe płaskie	29293	381
	Razem	74218	965

Zestawienie obiektów pokrytych płytami azbestowo-cementowymi zostało zamieszczone w załączniku nr 8. Strukturę rozmieszczenia obiektów pokrytych płytami azbestowo-cementowymi w podziale na poszczególne miejscowości przedstawiono na wykresie nr 2.

Wykres nr 2 Rozmieszczenie obiektów pokrytych płytami azbestowo-cementowymi na terenie Gminy Poraj w podziale na poszczególne miejscowości [w m²]

Najwięcej obiektów z pokryciem dachowym wykonanym z płyt azbestowo-cementowych znajduje się w miejscowości Choroń (166) i Poraj (108). Stanowią one ponad 38% łącznej liczby zinwentaryzowanych obiektów na terenie Gminy Poraj. Najmniej obiektów

z pokryciem azbestowym znajduje się w miejscowości Dębowiec. Stanowią niewiele ponad 1% zinwentaryzowanych budynków.

W celu opracowania wyników inwentaryzacji pod kątem struktury własnościowej pozyskano z Urzędu Gminy Poraj informacje o typie własności poszczególnych obiektów w podziale na:

1. własność prywatna,
2. własność Skarbu Państwa,
3. własność gminy,
4. własność powiatu,
5. własność innych instytucji: PKP, MON, ANR, itp.

Na podstawie przekazanych danych przygotowano analizę wyników inwentaryzacji w podziale na typ własności.

Tabela nr 4 Wyniki inwentaryzacji w podziale na typ własności

Lp.	Typ własności	Ilość [m ²]	ilość [Mg]
1	Gmina Poraj	588	8
2	Powiat Myszkowski	0	0
3	Skarb Państwa	422	5
4	PKP	325	4
5	Własność prywatna	72061	937
	Razem	74218	965

Ponad 97,3% zinwentaryzowanych płyt azbestowo-cementowych jest własnością osób prywatnych. Niecały 1% obiektów stanowi własność Skarbu Państwa i PKP, a 2% jest własnością Gminy Poraj.

Zestawienie wyników inwentaryzacji w podziale na stopień pilności usunięcia azbestu zostało przygotowane w tabeli nr 5. Ocena ta ma charakter poglądowy i nie jest formalna „Ocena...” w rozumieniu obowiązującego prawa. Obowiązki właścicieli nieruchomości zostały opisane w rozdziale 4.3. „Programu”.

Tabela nr 5 Wyniki inwentaryzacji w podziale na poglądowy stopień pilności usunięcia azbestu

Lp.	Stopień pilności	Opis	ilość [m ²]
1	1	wymiana lub naprawa wymagana bezzwłocznie	1519
2	2	ponowna ocena wymagana w czasie do 1 roku	481
3	3	ponowna ocena w terminie do 5 lat	72218
		Razem	74218

Poglądowa ocena jakości wyrobów zawierających azbest stanowiących pokrycia dachów na terenie Gminy Poraj z wykorzystaniem wymagań zawartych w *rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest*, wykazała, iż:

- a) 2,05% zinwentaryzowanych wyrobów wymaga wymiany lub naprawy bezzwłocznie, tj. zostało zaliczonych do 1 stopnia pilności,
- b) 0,65% zinwentaryzowanych wyrobów wymaga ponownej oceny w czasie do 1 roku, czyli zostało zaliczonych do 2 stopnia pilności,
- c) 97,3% zinwentaryzowanych wyrobów wymaga ponownej oceny w terminie do 5 lat, tj. zostało zaliczonych do 3 stopnia pilności.

Na terenie Gminy zinwentaryzowano także budynki użyteczności publicznej, w których występują wyroby azbestowo-cementowe. Zestawienie zostało przedstawione w tabeli nr 6.

Tabela nr 6 Budynki użyteczności publicznej

Lp.	miejsowość	adres	Ilość azbestu [m ²]	uwagi
1	Jastrząb	ul. 19 Stycznia	228	Filia Gminnej Biblioteki Publicznej
	razem		228	

5.2.3. Rury azbestowo-cementowe do pozostawienia w ziemi

Rury i złącza azbestowo-cementowe do pozostawienia w ziemi to elementy wyłączonych z użytkowania instalacji ciepłowniczych, wodociągowych, kanalizacyjnych i

elektroenergetycznych podziemnych, których usytuowanie nie naraża na kontakt z azbestem przy czynnościach obsługowych użytkowanych instalacji infrastrukturalnych.

Według informacji pozyskanych z Urzędu Gminy Poraj w wodociągach gminnych są wykorzystywane rury azbestowo-cementowe. Zestawienie zostało przedstawione w tabeli nr 7.

Tabela nr 7 Rury azbestowo-cementowe

Lp	miejsowość	adres	średnica	Ilość wyrobu [mb]
1	Jastrzęb	ul. Porajska	200	256,00
2	Jastrzęb	ul. Wojska Polskiego	150	712,50
3	Jastrzęb	ul. Wojska Polskiego	150	673,50
4	Jastrzęb	ul. Osiedlowa	150	196,00
5	Jastrzęb	ul. Zielona	100	405,50
6	Poraj	ul. Jastrzębska	200	201,00
	razem			2 444,50

Łącznie na terenie Gminy Poraj wykorzystywanych jest 2.444,50 mb rur azbestowo-cementowych w wodociągach gminnych.

5.2.4. Drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest

Na terenie Gminy Poraj nie funkcjonują drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest.

5.3. Przestrzenne rozmieszczenie wyrobów azbestowych na terenie Gminy Poraj

Na podstawie inwentaryzacji przeprowadzonej w terenie z wykorzystaniem zdjęć lotniczych zostało opracowane przestrzenne rozmieszczenie wyrobów azbestowych na terenie Gminy Poraj. Przygotowana mapa zawiera wykaz obiektów wraz z poglądową oceną stopnia pilności usunięcia płyt azbestowo-cementowych oraz ich rodzaju (w podziale na płyty azbestowo-cementowe faliste i płaskie wykorzystywane w budownictwie).

Całkowita ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Poraj wynosi 988 Mg płyt azbestowo-cementowych stanowiących pokrycia dachowe obiektów. Graficzne porównanie wskaźników ilości wyrobów zawierających azbest na obszarze Polski, województwa śląskiego, powiatu myszkowskiego i Gminy Poraj w przeliczeniu na powierzchnię¹⁹ przedstawiono na wykresie nr 3.

Wykres nr 3 Porównanie wskaźnika ilości wyrobów zawierających azbest na obszarze Polski, województwa śląskiego, powiatu myszkowskiego i Gminy Poraj [Mg/km²]

Na terenie Gminy Poraj ilość wyrobów azbestowych w przeliczeniu na 1 km² powierzchni wynosi 17 Mg, jest to wartość niższa niż szacowana dla powiatu myszkowskiego i dla województwa śląskiego.

6. Harmonogram realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Poraj”

Zgodnie z prawem wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest zostało dopuszczone w użytkowanych instalacjach lub urządzeniach nie dłużej niż **do dnia 31 grudnia 2032 r.**

Realizacja „Programu” z założonymi celami bezpiecznego dla zdrowia i środowiska oczyszczenia terenu Gminy Poraj z wyrobów zawierających azbest w terminie do końca 2032 r. będzie przebiegała zgodnie z następującymi kierunkami działań:

1. **Inwentaryzacja wyrobów azbestowych i utworzenie bazy danych o wyrobach zawierających azbest wraz z aktualizacją.** Podstawą do opracowania „Programu”

¹⁹ Źródło: Bank Danych Regionalnych

było przeprowadzenie inwentaryzacji wyrobów azbestowych i utworzenie bazy o wyrobach zawierających azbest. Zadanie zostało wykonane w 2011 r. Założono cykliczną aktualizację bazy danych o wyrobach zawierających azbest ze względu na fakt, iż ponad 99% wyrobów zostało ocenionych jako wymagające ponownej oceny w ciągu 5 lat.

2. **Działania informacyjno-edukacyjne wśród mieszkańców.** W ramach działań informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców na stronie internetowej Gminy zbudowana zostanie zakładka tematyczna, w której prezentowane będą:
- akty prawne dotyczące obowiązków postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz regulujących sposób bezpiecznego ich usuwania i unieszkodliwiania,
  - informacje o zagrożeniach, jakie niesie za sobą azbest,
  - informacje o kolejnych działaniach władz podejmowanych w celu usunięcia azbestu z terenu Gminy Poraj,
  - aktualny wykaz firm posiadających uprawnienia do demontażu wyrobów zawierających azbest i transportu powstałych odpadów,
  - możliwościach finansowego wsparcia i właściwego postępowania w przypadku prac remontowych obejmujących wymianę wyrobów zawierających azbest.

Ponadto działania informacyjno-edukacyjne prowadzone będą równoległe z wykorzystaniem istniejących możliwości, poprzez np. zamieszczanie informacji na tablicach ogłoszeń w Urzędzie Gminy Poraj, a także na stronie internetowej Gminy. Działania te mają na celu mobilizowanie właścicieli budynków do usunięcia wyrobów zawierających azbest poprzez system pomocy edukacyjnej i finansowej poprzez wskazanie możliwości pozyskania środków finansowych na usuwanie azbestu.

3. **Usuwanie zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych.** Wyroby zawierające azbest mogą być bezpiecznie eliminowane przez przedsiębiorstwa posiadające zatwierdzone programy gospodarki odpadami niebezpiecznymi. Aktualny wykaz podmiotów gospodarczych w zakresie transportu, zbierania i usuwania odpadów azbestowych, posiadających zatwierdzone programy gospodarki odpadami niebezpiecznymi jest dostępny w Starostwie Powiatowym w Myszkowie.

Przyjęto za „Aktualizacją Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego” oraz zgodnie z „Planem Gospodarki Odpadami na terenie Powiatu Myszkowskiego

na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2015" następujący harmonogram działań:

I etap: lata 2011-2012,

II etap: lata 2013-2022,

III etap: lata 2023-2032.

Szacuje się, iż w I etapie realizacji „Programu” usunięte zostanie ok. 10% wyrobów zawierających azbest. W II i III etapie zostanie usunięte po 45% łącznej ilości wyrobów azbestowych.

Najczęściej stosowaną metodą unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest ich składowanie. W województwie śląskim funkcjonują dwa ogólnodostępne składowiska, przyjmujące odpady zawierające azbest:

- składowisko odpadów w Knurowie, zarządzane przez PPHU KOMART Sp. z o.o. w Knurowie,
- składowisko odpadów w Jastrzębiu-Zdrój, zarządzane przez COFINCO-POLAND Sp. z o.o. w Katowicach.

Wykaz pozostałych dostępnych składowisk przyjmujących odpady zawierające azbest został zamieszczony w załączniku nr 9.

4. **Zapewnienie środków finansowych na realizację „Programu”.** Planuje się, że środki finansowe na realizację „Programu” będą pozyskiwane z budżetu Gminy Poraj uchwalanego corocznie przez Radę Gminy oraz ze źródeł zewnętrznych, tj. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich. Rozważane są także możliwości wykorzystania środków finansowych z priorytetu V Środowisko RPO Województwa Śląskiego na lata 2007-2013.
5. **Monitoring realizacji „Programu”.** Skuteczne zarządzanie realizacją „Programu” będzie możliwe dzięki wprowadzeniu wskaźników monitoringu oraz procesu corocznego raportowania mieszkańcom Gminy o wynikach realizacji „Programu”.
6. **Okresowa weryfikacja i aktualizacja „Programu”.** Ze względu na fakt, iż realizacja „Programu” jest procesem długoterminowym, w trakcie którego mogą ulec zmianie warunki prawne, finansowe i organizacyjne, zakładana jest aktualizacja „Programu”.

Harmonogram realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Poraj” został podzielony na 3 etapy na podstawie harmonogramów przewidzianych w dokumentach wojewódzkich i powiatowych w celu ułatwienia procesu monitorowania i raportowania:

I etap – lata 2011-2012

II etap – lata 2013-2022

III etap – lata 2023-2032

Realizację zadań w poszczególnych obszarach w podziale na wyodrębnione etapy przedstawiono w tabeli nr 8. Przyjęto, iż perspektywa krótkoterminowa to lata 2011-2012, średnioterminowa to lata 2013-2022, a horyzont długoterminowy stanowią lata 2023-2032.

Tabela nr 8 Harmonogram realizacji „Programu”

Lp.	Okres	Zadania
1	2011-2012	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inwentaryzacja wyrobów azbestowych i opracowanie bazy wyrobów zawierających azbest. 2. Akcje informacyjno-edukacyjne wśród mieszkańców. 3. Bezpieczne usunięcie i unieszkodliwienie ok. 10% wyrobów azbestowych. 4. Monitorowanie procesu usuwania wyrobów azbestowych.
2	2013-2022	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktualizacja bazy danych o wyrobach azbestowych. 2. Akcje informacyjno-edukacyjne wśród mieszkańców. 3. Bezpieczne usunięcie i unieszkodliwienie ok. 45% wyrobów azbestowych. 4. Monitorowanie procesu usuwania wyrobów azbestowych. 5. Aktualizacja „Programu”.
3	2023-2032	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktualizacja bazy danych o wyrobach azbestowych. 2. Bezpieczne usunięcie i unieszkodliwienie ok. 45% wyrobów azbestowych. 3. Monitorowanie procesu usuwania wyrobów azbestowych. 4. Aktualizacja „Programu”.

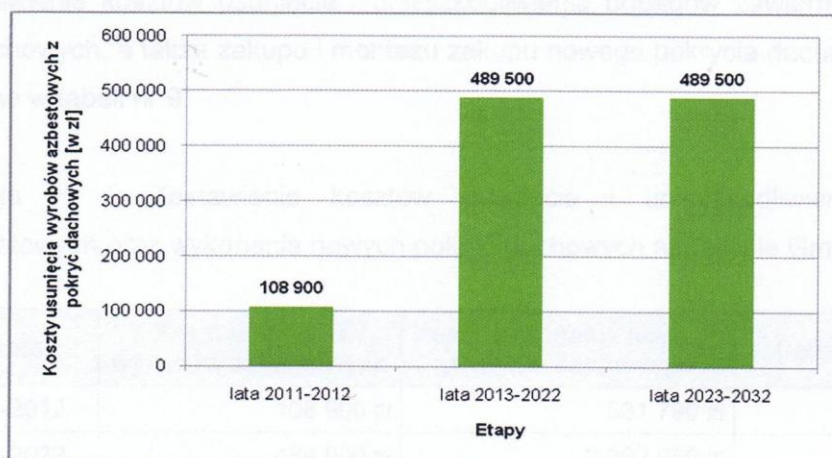
7. Aspekty finansowe realizacji „Programu”

7.1. Przewidywane koszty realizacji „Programu”

Koszty realizacji „Programu” stanowią przede wszystkim koszty usunięcia i unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest, ale także zakup i montaż nowego pokrycia dachowego czy wykonania nowej elewacji.

Do szacunku kalkulacji kosztów usunięcia wyrobów azbestowych z dachów budynków przyjęto, że całkowity koszt demontażu, transportu i unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest wynosi 1.100 zł za tonę. W szacunkach nie uwzględniono inflacji. Wyniki zostały przedstawione na wykresie nr 4.

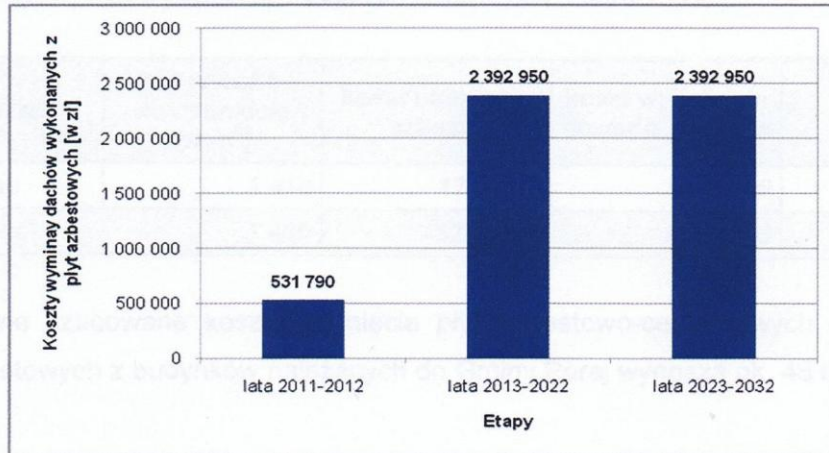
Wykres nr 4 Koszty usunięcia i unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest z pokryć dachowych zinwentaryzowanych obiektów

Szacunkowe całkowite koszty usunięcia i unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest z pokryć dachowych wynoszą 1.087.900 zł.

W celu oszacowania kosztów zakupu i montażu nowego pokrycia dachowego przyjęto, że średni koszt zakupu i ułożenia nowego pokrycia dachowego wykonanego z blachodachówki wynosi 70 zł za 1 m². W szacunkach nie uwzględniono inflacji. Wyniki zostały przedstawione na wykresie nr 5.

Wykres nr 5 Koszty zakupu i montażu nowych pokryć dachowych

Całkowite koszty zakupu i montażu nowego pokrycia dachowego wynoszą ok. 5.317.690 zł.

Zestawienie kosztów usunięcia i unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest z pokryć dachowych, a także zakupu i montażu nowego pokrycia dachowego zostało przygotowane w tabeli nr 9.

Tabela nr 9 Zestawienie kosztów usunięcia i unieszkodliwienia odpadów azbestowych oraz wykonania nowych pokryć dachowych na terenie Gminy Poraj

Lata	Koszt usunięcia wyrobów azbestowych	Koszt wykonania nowego pokrycia dachowego	Całkowity koszt
2011-2012	108 900 zł	531 790 zł	640 690 zł
2013-2022	489 500 zł	2 392 950 zł	2 882 450 zł
2023-2032	489 500 zł	2 392 950 zł	2 882 450 zł
razem	1 087 900 zł	5 317 690 zł	6 405 590 zł

Na terenie Gminy Poraj zinwentaryzowano budynki z pokryciem dachowym wykonanym z płyt azbestowych, stanowiące własność Gminy Poraj. Koszty usunięcia azbestu i zastąpienia pokryć dachowych zostały oszacowane w tabeli nr 10.

Tabela nr 10 Szacunek nakładów finansowych na usunięcie płyt azbestowo-cementowych z budynków, będących własnością Gminy Poraj

okres	ilość wyrobów do usunięcia [w m ²]	koszt usunięcia azbestu	koszt wykonania nowego pokrycia	razem
II etap	1 410	17 061 zł	98 700 zł	115 761 zł
razem	1 410	17 061 zł	98 700 zł	115 761 zł

Łączne szacowane koszty usunięcia płyt azbestowo-cementowych oraz wymiany pokryć azbestowych z budynków należących do Gminy Poraj wynoszą ok. 48 tys. zł.

Całkowite koszty realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Poraj” stanowią koszty demontażu, transportu i unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest na uprawnionym składowisku oraz koszty zakupu i montażu nowych pokryć dachowych czy wykonania elewacji (np. w procesie termomodernizacji budynków), a także koszty prowadzenia działań edukacyjnych wśród lokalnej społeczności, koszty pozyskiwania funduszy oraz monitorowanie i aktualizacja „Programu”. Szacunkowe koszty realizacji „Programu” zostały zebrane w tabeli nr 11.

Tabela nr 11 Szacunkowe koszty realizacji „Programu” wraz z możliwymi źródłami finansowania poszczególnych etapów prac

Okres	Zadania	Szacunkowe koszty	Potencjalne źródło finansowania ⁴⁾
2011 - 2012	Inwentaryzacja wyrobów azbestowych i opracowanie bazy wyrobów zawierających azbest ^{1) 2)}	0	
	Akcje informacyjno-edukacyjne wśród mieszkańców	4 000	Budżet Gminy
	Bezpieczne usunięcie i unieszkodliwienie ok. 10% wyrobów azbestowych	108 900	Środki własne właścicieli obiektów, Budżet Gminy, środki z WFOŚiGW, RPO dla Województwa Śląskiego, PROW
	Zakup i montaż nowych pokryć dachowych	531 790	Środki własne właścicieli obiektów
	Monitorowanie procesu usuwania wyrobów azbestowych ³⁾	0	Budżet Gminy
razem w okresie 2011-2012		644 690	

Okres	Zadania	Szacunkowe koszty	Potencjalne źródło finansowania ⁴⁾
2013 - 2022	Aktualizacja bazy danych o wyrobach azbestowych	2 500	Budżet Gminy
	Akcje informacyjno-edukacyjne wśród mieszkańców	10 000	Budżet Gminy
	Bezpieczne usunięcie i unieszkodliwienie ok. 45% wyrobów azbestowych	489 500	Środki własne właścicieli obiektów, Budżet Gminy, środki z WFOŚiGW, RPO dla Województwa Śląskiego (do roku 2013), PROW
	Zakup i montaż nowych pokryć dachowych	2 392 950	Środki własne właścicieli obiektów
	Monitorowanie procesu usuwania wyrobów azbestowych ³⁾	0	Budżet Gminy
	Aktualizacja Planu	5 000	Budżet Gminy
razem w okresie 2013-2022		2 899 950	
2023 - 2032	Aktualizacja bazy danych o wyrobach azbestowych	2 500	Budżet Gminy
	Bezpieczne usunięcie i unieszkodliwienie ok. 45% wyrobów azbestowych	489 500	Środki własne właścicieli obiektów, Budżet Gminy, środki z WFOŚiGW
	Zakup i montaż nowych pokryć dachowych	2 392 950	Środki własne właścicieli obiektów
	Monitorowanie procesu usuwania wyrobów azbestowych ³⁾	0	Budżet Gminy
	Aktualizacja Planu	5 000	Budżet Gminy
razem w okresie 2023-2032		2 899 950	
Razem cały okres realizacji „Programu”		6 434 590	

Objaśnienia:

- 1) Inwentaryzacja wyrobów azbestowych i baza wyrobów zawierających azbest wraz z „Programem usuwania wyrobów zawierających azbest” zostały opracowane w 2011 r.
- 2) Inwentaryzacją objęte zostały także okładziny elewacyjne.
- 3) Proces monitorowania realizacji „Programu” będzie wykonywany w ramach zadań własnych Gminy
- 4) RPO dla województwa śląskiego i PROW obowiązuje do 2013 r.

7.2. Potencjalne źródła finansowania usuwania azbestu

Potencjalnymi źródłami finansowania realizacji „Programu” są środki własne Gminy, a także Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Śląskiego oraz kredyty preferencyjne

z Banku Ochrony Środowiska S.A., a także środki przewidziane w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Przewidywane środki finansowe z budżetu Gminy Poraj wynoszą ok. 2.000 zł rocznie.

Dostępnym instrumentem finansowania usuwania azbestu są środki oferowane przez **Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach**. Ze wsparcia mogą skorzystać osoby prawne, osoby fizyczne za pośrednictwem jednostek samorządu terytorialnego oraz wspólnoty mieszkaniowe. W ramach zadań związanych z usuwaniem azbestu dofinansowywane są koszty demontażu płyt azbestowych, koszty przewiezienia azbestu z miejsca demontażu do miejsca unieszkodliwienia oraz koszty unieszkodliwiania azbestu. Środki Funduszu nie mogą być przeznaczone na wykonanie nowych pokryć dachowych.

Realizacja zadań polegających na demontażu, transporcie i unieszkodliwianiu azbestu z budynków służby zdrowia, oświaty i opieki społecznej może być dofinansowana w wysokości do 100% kosztów kwalifikowanych, w tym w formie dotacji do 80%.

Realizacja zadań polegających na demontażu, transporcie i unieszkodliwianiu azbestu w ramach programów obszarowych dotyczących budynków stanowiących własność osób fizycznych może być dofinansowana w formie pożyczki w wysokości do 100% kosztów kwalifikowanych. Wnioskodawcą jest jednostka samorządu terytorialnego, która przedkłada zbiorczy wniosek obejmujący budynki wszystkich zainteresowanych mieszkańców.

Realizacja zadań polegających na demontażu, transporcie i unieszkodliwianiu azbestu z budynków, w których utworzono wspólnotę mieszkaniową może być dofinansowana w formie pożyczki do 100% kosztów kwalifikowanych. Wnioskodawcą może być jedynie wspólnota.

Realizacja zadań polegających na demontażu, transporcie i unieszkodliwianiu azbestu z pozostałych obiektów budowlanych może być dofinansowana w formie pożyczki w wysokości do 100% kosztów kwalifikowanych.

Zgodnie z *Regulamin dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Katowicach zadań z zakresu demontażu, transportu i unieszkodliwiania azbestu* obiekty objęte wnioskiem o dofinansowanie muszą być zakwalifikowane do I stopnia pilności w „Ocenie stanu

i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest”, wykonanej zgodnie ze wzorem zawartym w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 05.08.2010 roku.

Kolejnym potencjalnym źródłem finansowania usuwania azbestu są kredyty preferencyjne w **Banku Ochrony Środowiska S.A. (BOŚ)**.

Kredyty preferencyjne z dopłatami Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach do oprocentowania w ramach zadania LG-3 „**Usuwanie azbestu**” są przeznaczone dla osób fizycznych, w tym prowadzących działalność gospodarczą oraz wspólnot mieszkaniowych.

W ramach kredytu pokryte może zostać do 90% nakładów inwestycyjnych, jednak nie więcej niż 300.000 zł. Przedmiotem kredytowania jest demontaż oraz transport i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest. Okres kredytowania wynosi do 7 lat od terminu zakończenia zadania a okres karencji w spłacie kapitału może trwać do 12 miesięcy licząc od terminu zakończenia zadania określonego w umowie kredytowej. Kredyt w ramach linii kredytowej LG-3 udzielany jest do wyczerpania środków, lecz nie dłużej niż do 31.12.2011 roku.

BOŚ oferuje kredyty z **linii kredytowej KfW5** (Kreditanstalt für Wiederaufbau), w ramach której finansowane są przedsięwzięcia polegające na unieszkodliwianiu wyrobów zawierających azbest. Podstawą udzielenia każdego rodzaju kredytu jest posiadanie przez wnioskodawcę zdolności do zaciągnięcia kredytu i ustanowienie odpowiednich form zabezpieczenia spłaty kredytu.

Podmiotami uprawnionymi do ubiegania się o kredyt są małe i średnie przedsiębiorstwa (MSP). Zgodnie z definicją BOŚ są to firmy:

1. zatrudniające do 250 pracowników,
2. o rocznych obrotach do 40.000.000 euro lub sumie bilansowej do 27.000.000 euro,
3. spełniające warunek niezależności UE (nie więcej niż 25% udziałów należy do firmy nie będącej MSP zgodnie z definicją Unii Europejskiej).

Maksymalna kwota indywidualnego kredytu wynosi 250.000 euro lub równowartość w zł, a maksymalny udział KfW5 w finansowaniu projektu wynosi 85%, minimalny wkład własny kredytobiorcy wynosi więc 15%. Okres kredytowania wynosi maksymalnie 10 lat, a karencja w spłacie kapitału do 2 lat. Pozostałe warunki kredytowania są zgodne

z obowiązującą Uchwałą Zarządu BOŚ w sprawie oprocentowania środków pieniężnych, kredytów i pożyczek w BOŚ.

Kolejnym kredytem preferencyjnym oferowanym przez BOŚ jest **kredyt na urządzenia i wyroby służące ochronie środowiska**. Maksymalna kwota kredytu wynosi do 100% kosztów zakupu i kosztów montażu, przy czym koszty montażu mogą być kredytowane w jednym z poniższych przypadków:

1. gdy Sprzedawca, z którym Bank podpisał porozumienie jest jednocześnie Wykonawcą,
2. gdy Wykonawca jest jednostką autoryzowaną przez Sprzedawcę, z którym Bank podpisał porozumienie,
3. gdy Bank podpisał z Wykonawcą porozumienie dotyczące montażu urządzeń i wyrobów zakupionych wyłącznie na zasadach obowiązujących dla niniejszego produktu.

Kredyt udzielany jest na okres do 8 lat.

Ponadto o dofinansowanie można się ubiegać w ramach **Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013** w ramach priorytetu V *Środowisko*. Beneficjentami w ramach priorytetu V *Środowisko* mogą być m.in. jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia oraz jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną.

W ramach priorytetu V *Środowisko* przewidziane jest wsparcie przedsięwzięć mających na celu unieszkodliwienie oraz kompleksowe oczyszczenie terenów z odpadów zawierających azbest. Wszystkie działania podejmowane w zakresie gospodarki odpadami będą ponadto realizować założenia wynikające z *Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego*.

Kolejnym potencjalnym źródłem finansowania realizacji „Programu” są środki finansowe przewidziane w **Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013** w trzech działaniach:

1. działanie 121 pn. „Modernizacja gospodarstw rolnych”,
2. działanie 311 pn. „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”,
3. działanie 312 pn. „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”.

W ramach **działania 121 pn. „Modernizacja gospodarstw rolnych”** beneficjentami mogą być osoby fizyczne, osoby prawne oraz spółki osobowe działalność rolniczą w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej. W ramach działania wspierane są inwestycje materialne i niematerialne służące modernizacji produkcji rolnej.

Zakres kosztów kwalifikowalnych obejmuje m.in. koszty budowy, przebudowy, remontu połączonego z modernizacją budynków lub budowli wykorzystywanych do produkcji rolnej oraz do przechowywania, magazynowania, przygotowywania do sprzedaży lub sprzedaży bezpośredniej produktów rolnych wraz z zakupem, montażem instalacji technicznej oraz wyposażenia. Koszty rozbiórki i unieszkodliwienia materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki pod warunkiem, że rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji operacji, a także koszty materiałów zastępujących materiały szkodliwe (w tym azbest), będą kosztami kwalifikowanymi.

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne w ramach działania nie może przekroczyć 300.000 zł. Szczegółowe warunki dofinansowania określone są w *rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 października 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013*, Dz.U. 207 poz. 1372.

Z kolei w ramach **działania 311 pn. „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”** beneficjentem może być rolnik, który nie osiągnął wieku emerytalnego lub jego domownik w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników albo małżonek tego rolnika²⁰.

Do kosztów kwalifikowalnych projektu zalicza się m.in. koszty budowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją niemieszkalnych obiektów budowlanych wraz z zakupem instalacji technicznej, a także koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki. W przypadku projektów związanych z turystyką wiejską (w tym agroturystyką) koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki będą także kosztem kwalifikowalnym. Szczegółowe warunki dofinansowania określone są w *rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 września 2010 r. zmieniające*

²⁰ Szczegółowe warunki dotyczące kryteriów jakie muszą spełniać potencjalni beneficjenci pomocy w ramach PROW zostały określone w samym programie, jak i w rozporządzeniach wykonawczych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej

rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, Dz.U. nr 166 poz. 1125.

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne w ramach działania w okresie realizacji PROW nie może przekroczyć 100.000 zł.

Beneficjentem **działania 312 pn. „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”** mogą być osoby fizyczne i prawne.²¹ W ramach działania wspierane mogą być inwestycje w zakresie usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa, usług dla ludności, sprzedaży hurtowej i detalicznej, rzemiosła lub rękodzielnictwa, robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych, usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem, usług transportowych, usług komunalnych, przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych, magazynowania lub przechowywania towarów, wytwarzania produktów energetycznych z biomasy, rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych.

Do kosztów kwalifikowalnych projektów zalicza się m.in. koszty budowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją niemieszkalnych obiektów budowlanych wraz z zakupem instalacji technicznej, a także koszty nadbudowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją istniejących budynków mieszkalnych wraz z zakupem instalacji technicznej. Koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki pod warunkiem, że rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji operacji, a także koszty materiałów zastępujących materiały szkodliwe (w tym wyrobów azbestowych) mogą stanowić koszty kwalifikowalne.

Maksymalny poziom pomocy finansowej nie może przekroczyć 300.000 zł.

Szczegółowe warunki dofinansowania określone są w *rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 marca 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013*, Dz. U. nr 55, poz. 335.

---

²¹ Ibidem

8. Monitoring realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Poraj”

Istotnym elementem zarządzania „Programem” jest monitorowanie realizacji zadań w nim wyznaczonych, bieżące gromadzenie i analizowanie informacji dotyczących ilości i miejsc, z których usunięto wyroby zawierające azbest. Przewidywane zadania związane z monitorowaniem realizacji „Programu” to:

1. gromadzenie i aktualizacja danych liczbowych o ilości i rozmieszczeniu wyrobów zawierających azbest,
2. kontrola stopnia realizacji „Programu” i sporządzanie okresowych sprawozdań z jego realizacji,
3. kontrola wykorzystania środków finansowych.

Ocena wdrażania „Programu” powinna być wykonywana przy uwzględnieniu zaproponowanych w tabeli nr 12 wskaźników monitorowania.

Tabela nr 12 Wskaźniki oceny wdrażania „Programu”

Lp.	Wskaźniki oceny	jednostka
1	Ilość wyrobów zawierających azbest na 1 km ² powierzchni Gminy	Mg/km ²
2	Ilość nieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych zawierających azbest	Mg/rok
3	Procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej	%
4	Nakłady poniesione na usunięcie odpadów zawierających azbest	zł/rok
5	Ilość „dzikich wysypisk” z odpadami zawierającymi azbest	szt.

Lista wskaźników oceny nie jest zamknięta i może ulec rozszerzeniu. Wartość wskaźników w roku bazowym została przedstawiona w tabeli nr 13.

Tabela nr 13 Wartość wskaźników w roku bazowym

Lp.	Wskaźniki oceny	Wartość wskaźnika
1	Ilość wyrobów zawierających azbest na 1 km ² powierzchni Gminy	17 Mg/km ²
2	Ilość nieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych zawierających azbest	0 Mg/rok
3	Nakłady poniesione na usunięcie odpadów zawierających azbest	0 zł/rok
4	Procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej	0 %
5	Ilość „dzikich wysypisk” z odpadami zawierającymi azbest	1

Wskaźnik ilości wyrobów zawierających azbest na 1 km² powierzchni Gminy powinien ulegać zmniejszeniu w każdym roku realizacji „Programu”, począwszy od 17 Mg/km² w 2011r.

9. Podsumowanie i wnioski

Głównym celem opracowania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Poraj” jest zaplanowanie usunięcia wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy i ich bezpieczne unieszkodliwienie.

W trakcie inwentaryzacji pokryć dachowych wykonanych z płyt azbestowo-cementowych na terenie Gminy Poraj pozyskano informacje o ilości i stanie wyrobów zawierających azbest zlokalizowanych w Gminie. Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji stwierdzono, iż na terenie Gminy znajduje się 75.967 m² płyt azbestowo-cementowych, co po przeliczeniu daje 988 Mg. Płyty te stanowią zarówno pokrycia dachowe, jak i okładziny elewacyjne.

Najbliższymi składowiskami przyjmującymi odpady zawierające azbest są składowiska: w Jastrzębiu-Zdroju i Knurowie. Odpady azbestowe mogą być przyjmowane także na pozostałych składowiskach w Polsce.

Proces usuwania wyrobów zawierających azbest powinien być zakończony do końca 2032 roku. Przyjęto harmonogram zgodny z „Aktualizacją Planu Gospodarki Odpadami dla

Województwa Śląskiego” oraz horyzont czasowy wyznaczony przez „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.

Na podstawie wyników inwentaryzacji płyt azbestowo-cementowych wykorzystywanych w budownictwie przyjęto, iż w etapie I w latach 2011-2012 powinno zostać unieszkodliwione ok. 7.596 m² odpadów azbestowych, w etapie II w latach 2013-2022 – ok. 34.185 m², w etapie III w latach 2023-2032 – ponad 34.185 m².

Szacunkowe koszty usunięcia wyrobów zawierających azbest wynoszą ok. 1.087 tys. zł. Natomiast koszty zakupu i montażu nowych pokryć dachowych wynoszą ponad 5.317 tys. zł. Należy podkreślić, iż koszty zakupu i montażu nowych pokryć dachowych stanowią około 83% kosztów realizacji „Programu”. Przewiduje się, że koszty te będą pokrywane głównie przez właścicieli obiektów.

Możliwe jest również wykorzystanie źródeł zewnętrznych finansowania części działań, polegających na bezpiecznym usuwaniu wyrobów azbestowych, tj. środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 w ramach priorytetu V *Środowisko* czy też kredytów preferencyjnych z Banku Ochrony Środowiska S.A., a także środków finansowych przewidzianych w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Monitoring procesu usuwania wyrobów zawierających azbest powinien być prowadzony w odniesieniu do poszczególnych budynków, co pozwoli na zaplanowanie i weryfikację działań związanych z terminami usuwania azbestu.

10. Spis tabel, wykresów i załączników

Tabela nr 1 Dopuszczalne stężenia pyłów zawierających azbest	16
Tabela nr 2 Odpady azbestowe.....	17
Tabela nr 3 Zinwentaryzowana ilość płyt azbestowo-cementowych stanowiących pokrycia dachów budynków na terenie Gminy Poraj	25
Tabela nr 4 Wyniki inwentaryzacji w podziale na typ własności.....	26
Tabela nr 5 Wyniki inwentaryzacji w podziale na poglądowy stopień pilności usunięcia azbestu	27
Tabela nr 6 Budynki użyteczności publicznej	27
Tabela nr 7 Rury azbestowo-cementowe	28
Tabela nr 8 Harmonogram realizacji „Programu”	46
Tabela nr 9 Zestawienie kosztów usunięcia i unieszkodliwienia odpadów azbestowych oraz wykonania nowych pokryć dachowych na terenie Gminy Poraj.....	48
Tabela nr 10 Szacunek nakładów finansowych na usunięcie płyt azbestowo-cementowych z budynków, będących własnością Gminy Poraj.....	49
Tabela nr 11 Szacunkowe koszty realizacji „Programu” wraz z możliwymi źródłami finansowania poszczególnych etapów prac.....	49
Tabela nr 12 Wskaźniki oceny wdrażania „Programu”.....	56
Tabela nr 13 Wartość wskaźników w roku bazowym.....	57
Wykres nr 1 Rozkład punktów pomiarowych na terenie województwa śląskiego według wielkości stężeń	10
Wykres nr 2 Rozmieszczenie obiektów pokrytych płytami azbestowo-cementowymi na terenie Gminy Poraj w podziale na poszczególne miejscowości [w m ²].....	25
Wykres nr 3 Porównanie wskaźnika ilości wyrobów zawierających azbest na obszarze Polski, województwa śląskiego, powiatu myszkowskiego i Gminy Poraj [Mg/km ²]	43
Wykres nr 4 Koszty usunięcia i unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest z pokryć dachowych zinwentaryzowanych obiektów	47
Wykres nr 5 Koszty zakupu i montażu nowych pokryć dachowych.....	48
Załącznik nr 1 Wzór oznakowania instalacji lub urządzeń zawierających azbest, rur azbestowo-cementowych oraz dróg utwardzonych odpadami azbestowymi.....	62
Załącznik nr 2 Wzór informacji o wyrobach zawierających azbest.....	63
Załącznik nr 3 Wzór informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania azbestu, PCB oraz innych substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska.....	64
Załącznik nr 4 Wzór oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest	65
Załącznik nr 5 Karta ewidencji odpadu	67
Załącznik nr 6 Karta przekazania odpadu.....	68
Załącznik nr 7 Procedury dotyczące obowiązków i postępowania właścicieli i zarządców przy użytkowaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów lub terenów	69
Załącznik nr 8 Zestawienie zinwentaryzowanych obiektów pokrytych płytami azbestowo-cementowymi	73
Załącznik nr 9 Składowiska przyjmujące odpady zawierające azbest.....	88

11. Bibliografia

1. „Azbest. Ekspozycja zawodowa i środowiskowa.”, pod red. Neonili Szeszeni-Dąbrowskiej, Łódź, 2004
2. „Zbiór przepisów i procedur dotyczących bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest”, Ministerstwo Gospodarki, Warszawa, 2001
3. Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego, Katowice, 2009
4. Bank Danych Regionalnych www.stat.gov.pl
5. Oficjalny serwis internetowy województwa śląskiego, www.slaskie.pl
6. Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Poraj na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2015, Katowice, 2003
7. Plan Gospodarki Odpadami na terenie Powiatu Myszkowskiego na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2015, Katowice, 2003
8. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Poraj na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2015, Katowice, 2003
9. Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032, lipiec, 2009
10. Regulamin dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Katowicach zadań z zakresu demontażu, transportu i unieszkodliwiania azbestu, zatwierdzony Uchwałą Zarządu Nr 1466/2010 z dnia 13.10.2010 r.
11. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 10 października 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, Dz.U. Nr 212, poz. 1769,
12. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów, Dz.U. Nr 216, poz. 1824
13. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest, Dz.U. z 2011 r., Nr 8, poz.31
14. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, Dz.U. nr 162, poz. 1089,
15. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, Dz.U. Nr 71, poz. 649
16. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, Dz.U. nr 124, poz. 1033
17. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 lutego 2009 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów, Dz.U. nr 39, poz. 320,

18. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów, Dz.U. Nr 112, poz. 1206
19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów, Dz.U. Nr 249, poz. 1673,
20. Strona internetowa Gminy Poraj www.ugporaj.pl
21. Strona internetowa Banku Ochrony Środowiska S.A. www.bosbank.pl
22. Strona internetowa Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, www.wfosigw.katowice.pl
23. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Poraj, przyjęte Uchwałą Nr 110(XXII)2004 Uchwałą Rady Gminy Poraj z dnia 25.09.2004 r.
24. Szeszenia-Dąbrowska Neonila, Sobala Wojciech: „Zanieczyszczenie środowiska azbestem. Skutki zdrowotne”, Łódź, 2010
25. Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, Dz.U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20, z późn. zm.
26. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.
27. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, Dz.U. z 2007 r. Nr 39 poz. 251, z późn. zm.
28. Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych, Dz.U. Nr 199, poz. 1671, z późn. zm.

Załącznik nr 1 Wzór oznakowania instalacji lub urządzeń zawierających azbest, rur azbestowo-cementowych oraz dróg utwardzonych odpadami azbestowymi

Pomieszczenie zawiera azbest*

* Tylko w przypadku oznakowania pomieszczenia w związku z brakiem możliwości trwałego umieszczenia oznakowania na instalacji lub urządzeniu zawierającym azbest.

Wszystkie instalacje lub urządzenia zawierające azbest oraz rury azbestowo-cementowe powinny być oznakowane w następujący sposób:

- 1) oznakowanie zgodne z podanym wzorem powinno mieć wymiary: co najmniej 5 cm wysokości (H) i 1/2H szerokości;
- 2) oznakowanie powinno składać się z:
  - a) części górnej ($h = 40\% H$) zawierającej literę "a" w białym kolorze na czarnym tle,
  - b) części dolnej ($60\% H$) zawierającej standardowy napis w białym lub czarnym kolorze na czerwonym tle; napis powinien być wyraźnie czytelny;
- 3) jeżeli wyrób zawiera krokidolit, standardowo stosowany zwrot "zawiera azbest" powinien być zastąpiony zwrotem "zawiera krokidolit/azbest niebieski".

Wzór oznakowania dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ale niezabezpieczonych trwale przed emisją włókien azbestu

Wszystkie drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ale niezabezpieczone trwale przed emisją włókien azbestu, powinny być oznakowane w następujący sposób:

- 1) oznakowanie zgodne z podanym wzorem powinno mieć wymiary: co najmniej 30 cm wysokości (H) i 1/2H szerokości;
- 2) oznakowanie powinno składać się z:
  - a) części górnej ($h = 40\% H$) zawierającej literę "a" w białym kolorze na czarnym tle,
  - b) części dolnej ($60\% H$) zawierającej standardowy napis w białym lub czarnym kolorze na czerwonym tle; napis powinien być wyraźnie czytelny.

Załącznik nr 2 Wzór informacji o wyrobach zawierających azbest

INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST¹⁾

1. Nazwa miejsca/urządzenia/instalacji, adres²⁾: .....
2. Wykorzystujący wyroby zawierające azbest – imię i nazwisko lub nazwa i adres: .....
3. Rodzaj zabudowy³⁾: .....
4. Numer działki ewidencyjnej⁴⁾: .....
5. Numer obrębu ewidencyjnego⁴⁾: .....
6. Nazwa, rodzaj wyrobu⁵⁾: .....
7. Ilość posiadanych wyrobów⁶⁾: .....
8. Stopień pilności⁷⁾: .....
9. Zaznaczenie miejsca występowania wyrobów⁸⁾:
  - a) nazwa i numer dokumentu: .....
  - b) data ostatniej aktualizacji: .....
10. Przewidywany termin usunięcia wyrobów: .....
11. Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest przekazanych do unieszkodliwienia⁶⁾: .....

.....
(podpis)

data .....

¹⁾ Za wyrób zawierający azbest uznaje się każdy wyrób zawierający wagowo 0,1 % lub więcej azbestu.

²⁾ Adres faktycznego miejsca występowania azbestu należy uzupełnić w następującym formacie: województwo, powiat, gmina, miejscowość, ulica, numer nieruchomości.

³⁾ Należy podać rodzaj zabudowy: budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, budynek przemysłowy, budynek mieszkalno-gospodarczy, inny.

⁴⁾ Należy podać numer działki ewidencyjnej i numer obrębu ewidencyjnego faktycznego miejsca występowania azbestu.

⁵⁾ Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- płyty faliste azbestowo-cementowe stosowane w budownictwie,
- rury i złącza azbestowo-cementowe,
- rury i złącza azbestowo-cementowe pozostawione w ziemi,
- izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
- przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- szczeliwa azbestowe,
- taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
- papier, tektura,
- drogi zabezpieczone odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, po trwałym zabezpieczeniu przed emisją włókien azbestu),
- drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ale niezabezpieczone trwale przed emisją włókien azbestu,
- inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura; podać jakie.

⁶⁾ Ilość wyrobów zawierających azbest należy podać w jednostkach właściwych dla danego wyrobu (kg, m², m³, m.b., km).

⁷⁾ Według „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” określonej w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649 oraz z 2010 r. Nr 162, poz. 1089).

⁸⁾ Nie dotyczy osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami. Należy podać nazwę i numer dokumentu oraz datę jego ostatniej aktualizacji, w którym zostały oznaczone miejsca występowania wyrobów zawierających azbest, w szczególności planu sytuacyjnego terenu instalacji lub urządzenia zawierającego azbest, dokumentacji technicznej.

Załącznik nr 3 Wzór informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania azbestu, PCB oraz innych substancji stwarzających szczególnie zagrożenie dla środowiska

Gmina: .....

Informacje za okres: .....

Powiat: .....

określające stan na dzień: .....

Województwo: .....

Dział 1. Informacje dotyczące azbestu

Lp.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest ¹⁾	Miejsce występowania wyrobu zawierającego azbest (adres)	Jednostka miary	Ilość	Uwagi ²⁾

Objaśnienia:

¹⁾ Przy określaniu nazwy wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- * płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- * płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
- * rury i złącza azbestowo-cementowe,
- * izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- * wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
- * przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- * szczeliwa azbestowe,
- * taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- * wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
- * papier i tektura,
- * inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione.

²⁾ Należy wskazać obiekt, w którym znajdują się wyroby zawierające azbest, oraz określić ich stan - stopień uszkodzenia wyrobów zawierających azbest.

Załącznik nr 4 Wzór oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest

OCENA
stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest

Nazwa miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej:

Adres miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej:

Rodzaj zabudowy¹⁾:

Numer działki ewidencyjnej²⁾:

Numer obrębu ewidencyjnego²⁾:

Nazwa, rodzaj wyrobu³⁾:

Ilość wyrobów⁴⁾:

Data sporządzenia poprzedniej oceny⁵⁾:

Grupa/ nr	Rodzaj i stan wyrobu	Punkty	Ocena
I	Sposób zastosowania azbestu		
1	Powierzchnia pokryta masą natryskową z azbestem (torkret)	30	
2	Tynk zawierający azbest	30	
3	Lekkie płyty izolacyjne z azbestem (ciężar obj. < 1 000 kg/m ³)	25	
4	Pozostałe wyroby z azbestem (np. pokrycia dachowe, elewacyjne)	10	
II	Struktura powierzchni wyrobu z azbestem		
5	Duże uszkodzenia powierzchni, naruszona struktura włókien	60	
6	Niewielkie uszkodzenia powierzchni (rysy, odpryski, załamania), naruszona struktura włókien	30	
7	Ścisła struktura włókien przy braku warstwy zabezpieczającej lub jej dużych ubytkach	15	
8	Warstwa zabezpieczająca bez uszkodzeń	0	
III	Możliwość uszkodzenia powierzchni wyrobu z azbestem		
9	Wyrób jest przedmiotem jakichś prac	30	
10	Wyrób bezpośrednio dostępny (do wysokości 2 m)	15	
11	Wyrób narażony na uszkodzenia mechaniczne	10	
12	Wyrób narażony na wstrząsy i drgania lub czynniki atmosferyczne	10	
13	Wyrób nie jest narażony na wpływy zewnętrzne	0	
IV	Miejsce usytuowania wyrobu w stosunku do pomieszczeń użytkowych		
14	Bezpośrednio w pomieszczeniu	30	
15	Za zawieszonym, nieuszczelnym sufitem lub innym pokryciem	25	
16	W systemie wywietrzania pomieszczenia (kanały wentylacyjne)	25	
17	Na zewnątrz obiektu (np. tynk)	20	
18	Elementy obiektu (np. osłony balkonowe, filarki międzyokienne)	10	
19	Za zawieszonym szczelnym sufitem lub innym pokryciem, ponad pyłoszczelną powierzchnią lub poza szczelnym kanałem wentylacyjnym	5	
20	Bez kontaktu z pomieszczeniem (np. na dachu odizolowanym od pomieszczeń mieszkalnych)	0	
V	Wykorzystanie miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej		
21	Regularne przez dzieci, młodzież lub sportowców	40	
22	Stałe lub częste (np. zamieszkanie, miejsce pracy)	30	
23	Czasowe (np. domki rekreacyjne)	15	

24	Rzadkie (np. strychy, piwnice, komórki)	5	
25	Nieużytkowane (np. opuszczone zabudowania mieszkalne lub gospodarskie, wyłączone z użytkowania obiekty, urządzenia lub instalacje)	0	
SUMA PUNKTÓW OCENY			
STOPIEŃ PILNOŚCI			

UWAGA: W każdej z pięciu grup arkusza należy wskazać co najmniej jedną pozycję. Jeśli w grupie zostanie wskazana więcej niż jedna pozycja, sumując punkty z poszczególnych grup, należy uwzględnić tylko pozycję o najwyższej punktacji w danej grupie. Sumaryczna liczba punktów pozwala określić stopień pilności:

Stopień pilności I od 120 punktów

wymagane pilnie usunięcie (wymiana na wyrób bezazbestowy) lub zabezpieczenie

Stopień pilności II od 95 do 115 punktów

wymagana ponowna ocena w terminie do 1 roku

Stopień pilności III do 90 punktów

wymagana ponowna ocena w terminie do 5 lat

.....
Oceniający
(nazwisko i imię)

.....
Właściciel/Zarządca
(podpis)

.....
(miejscowość, data)

.....
(adres lub pieczęć z adresem)

Objaśnienia:

¹⁾ Należy podać rodzaj zabudowy: budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, budynek przemysłowy, inny.

²⁾ Należy podać numer obrębu ewidencyjnego i numer działki ewidencyjnej faktycznego miejsca występowania azbestu.

³⁾ Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
- rury i złącza azbestowo-cementowe,
- izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
- przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- szczeliwa azbestowe,
- taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
- papier, tektura,
- inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura, podać jakie.

⁴⁾ Ilość wyrobów azbestowych podana w jednostkach masy (Mg) oraz w jednostkach właściwych dla danego wyrobu (m², m³, mb).

⁵⁾ Należy podać datę przeprowadzenia poprzedniej oceny; jeśli jest to pierwsza ocena, należy wpisać „pierwsza ocena”.

Załącznik nr 5 Karta ewidencji odpadu

KARTA EWIDENCJI ODPADU ¹⁾					Nr karty	Rok kalendarzowy				
Kod odpadu ²⁾										
Rodzaj odpadu ³⁾										
Procentowa zawartość PCB w odpadzie ³⁾										
Posiadacz odpadów ⁴⁾										
Adres posiadacza odpadów ⁵⁾										
Województwo	Gmina	Miejscowość	Telefon służbowy	Faks służbowy						
Ulica			Nr domu	Nr lokalu	Kod pocztowy					
Miejsce prowadzenia działalności ⁶⁾										
Województwo	Gmina	Miejscowość	Telefon służbowy	Faks służbowy						
Ulica			Nr domu	Nr lokalu	Kod pocztowy					
Działalność w zakresie: ⁷⁾										
W		Zb		Od		Un				
☐		☐		☐		☐				
Ok ☐										
Gospodarowanie odpadami										
Miesiąc	Masa wytworzonych odpadów [Mg] ^{8,9)}	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg] ^{8,10,11)}	Masa przyjętych odpadów [Mg] ⁸⁾	Nr karty przekazania odpadu ¹²⁾	we własnym zakresie			odpady przekazane		imię i nazwisko osoby sporządzającej
					masa [Mg] ¹³⁾	metoda odzysku R ¹⁴⁾	metoda unieszkodliwiania D ¹⁵⁾	masa [Mg] ⁸⁾	nr karty przekazania odpadu ¹⁶⁾	

Objaśnienia:

- 1) W przypadku wytwarzania, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów należy sporządzać osobną kartę ewidencji odpadu dla każdego miejsca prowadzenia działalności, z wyjątkiem usług, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 22 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach. W przypadku odbierania odpadów komunalnych należy sporządzić osobno kartę dla każdej gminy, z terenu której odpady komunalne są odbierane. Nie dotyczy komunalnych osadów ściekowych stosowanych w celach, o których mowa w art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, prowadzącego zakład przetwarzania, o którym mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. Nr 180, poz. 1495, z późn. zm.), w zakresie odpadów powstałych w wyniku demontażu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, oraz prowadzącego stację demontażu i prowadzącego punkt zbierania pojazdów, o których mowa w ustawie z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. Nr 25, poz. 202, z późn. zm.), w zakresie gospodarowania pojazdami wycofanymi z eksploatacji (Dz. U. Nr 25, poz. 202, z późn. zm.).
- 2) Zgodnie z katalogiem odpadów stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).
- 3) Dotyczy działalności w zakresie unieszkodliwiania PCB.
- 4) Podać imię i nazwisko lub nazwę posiadacza odpadów. W przypadku odbierania odpadów komunalnych posiadaczem obowiązującym do wypełnienia karty ewidencji odpadu jest przedsiębiorca, który uzyskał zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008, z późn. zm.), lub gminna jednostka organizacyjna, o której mowa w tej ustawie.
- 5) Podać adres zamieszkania lub siedziby posiadacza odpadów.
- 6) Podać adres miejsca prowadzenia działalności. W przypadku posiadania decyzji na prowadzenie działalności na terenie całego kraju lub na określonym obszarze należy wskazać adres siedziby lub miejsca zamieszkania posiadacza odpadów. W przypadku przedsiębiorcy, który uzyskał zezwolenie na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, należy podać województwo i gminę.
- 7) Zaznaczyć symbolem X właściwy kwadrat: W - wytwarzanie odpadów, Zb - zbieranie odpadów, Od - odzysk, Un - unieszkodliwianie odpadów, Ok - odbieranie odpadów komunalnych.
- 8) Podać masę odpadów z dokładnością co najmniej do pierwszego miejsca po przecinku dla odpadów innych niż niebezpieczne; co najmniej do trzeciego miejsca po przecinku dla odpadów niebezpiecznych.
- 9) Nie dotyczy odpadów komunalnych.
- 10) Odpady komunalne w rozumieniu definicji zawartej w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.
- 11) Wypełnia przedsiębiorca, który uzyskał zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, lub gminna jednostka organizacyjna, o której mowa w tej ustawie.
- 12) Podać nr karty przekazania, na podstawie której odpad został przyjęty. W przypadku przywozu odpadów na terytorium kraju należy wpisać "Przywóz do RP". W przypadku przyjmowania odpadów z innego miejsca prowadzenia działalności danego posiadacza odpadów należy wskazać to miejsce, podając województwo, nazwę miejscowości, ulicę, nr domu i lokalu. W przypadku przyjmowania odpadów od posiadacza zwolnionego z obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów rubryka pozostaje niewypełniona.
- 13) Podać masę odpadów zagospodarowanych we własnym zakresie.
- 14) Symbole R określają procesy odzysku zgodnie z załącznikiem nr 5 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.
- 15) Symbole D określają procesy unieszkodliwiania odpadów zgodnie z załącznikiem nr 6 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.
- 16) Podać nr karty przekazania odpadu, którą został przekazany innemu posiadaczowi odpadów. W przypadku wywozu odpadów poza terytorium kraju należy wpisać "Wywóz poza RP". W przypadku przekazania odpadów osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym niebędącym przedsiębiorcami do wykorzystania na własne potrzeby zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach należy wpisać "Przekazane os. fiz.". W przypadku przekazywania do innego miejsca prowadzenia działalności danego posiadacza odpadów należy wskazać to miejsce, podając województwo, nazwę miejscowości, ulicę, nr domu i lokalu.

Załącznik nr 6 Karta przekazania odpadu

KARTA PRZEKAZANIA ODPADU		Nr karty ¹⁾	Rok kalendarzowy
Posiadacz odpadów, który przekazuje odpad ^{2,3)}	Transportujący odpad ^{2,4)}	Posiadacz odpadów, który przejmuje odpad ²⁾	
Adres ⁵⁾	Adres ^{5,8)}	Adres ⁵⁾	
Nr REGON ⁶⁾	Nr REGON ^{5, 7)}	Nr REGON ⁶⁾	
Miejsce przeznaczenia odpadów ⁸⁾			
Rodzaj procesu przetwarzania, któremu powinien zostać poddany odpad ⁹⁾			
Wniosekuję o wydanie dokumentu potwierdzającego odzysk lub recykling ¹⁰⁾		TAK ☐	NIE ☐
Kod odpadu ¹¹⁾	Rodzaj odpadu ¹¹⁾		
Data/miesiąc ^{12,13)}	Masa przekazanych odpadów [kg] ¹⁴⁾	Numer rejestracyjny pojazdu, przyczepy lub naczepy ^{7,15)}	
Potwierdzam przekazanie odpadu	Potwierdzam wykonanie usługi transportu ^{4,6)}	Potwierdzam przejęcie odpadu	
data, pieczęć i podpis	data, pieczęć i podpis	data, pieczęć i podpis	

Objaśnienia:

- 1) Numer jest nadawany przez posiadacza odpadów, który przekazuje odpad.
- 2) Podać imię i nazwisko lub nazwę podmiotu.
- 3) W przypadku odpadów komunalnych do wypełnienia karty przekazania odpadu jest obowiązany przedsiębiorca, który uzyskał zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008, z późn. zm.), lub gminna jednostka organizacyjna, o której mowa w tej ustawie.
- 4) Dotyczy przedsiębiorcy transportującego odpady, niebędącego posiadaczem odpadów, działającego na zlecenie innego posiadacza odpadów, który zlecił mu wykonanie usługi transportu odpadów.
- 5) Podać adres zamieszkania lub siedziby podmiotu.
- 6) O ile posiada.
- 7) W przypadku gdy odpad jest transportowany kolejno przez dwóch lub więcej prowadzących działalność w zakresie transportu odpadów, w oznaczonych rubrykach należy podać wymagane dane i podpisy wszystkich transportujących odpad z zachowaniem kolejności transportowania odpadu.
- 8) Podać adres miejsca odbioru odpadu, pod który należy dostarczyć odpad, wskazany przez posiadacza odpadu transportującemu odpady.
- 9) Dotyczy stacji demontażu w przypadku przekazywania odpadów powstałych w wyniku demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Podać symbol R lub D. Symbole R określają procesy odzysku zgodnie z załącznikiem nr 5 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach. Symbole D określają procesy unieszkodliwiania odpadów zgodnie z załącznikiem nr 6 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.
- 10) Dotyczy dokumentów wystawianych przez prowadzących odzysk lub recykling na podstawie ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 90, poz. 607, z późn. zm.).
- 11) Zgodnie z katalogiem odpadów stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).
- 12) W przypadku odpadów niebezpiecznych podać datę przekazania odpadu.
- 13) Karta może być stosowana jako jednorazowa karta przekazania odpadu lub jako zbiorcza karta przekazania odpadu, obejmująca odpad danego rodzaju przekazywany łącznie w czasie jednego miesiąca kalendarzowego, za pośrednictwem tego samego transportującego odpady temu samemu posiadaczowi odpadów.
- 14) Podać masę odpadów z dokładnością co najmniej do pierwszego miejsca po przecinku dla odpadów innych niż niebezpieczne; co najmniej do trzeciego miejsca po przecinku dla odpadów niebezpiecznych.
- 15) Dotyczy odpadów niebezpiecznych.

Załącznik nr 7 Procedury dotyczące obowiązków i postępowania właścicieli i zarządców przy użytkowaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów lub terenów ²²

Procedura nr 1

Sporządzenie „Oceny Stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest”

Przeprowadzenie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest

Opracowanie corocznego planu kontroli jakości powietrza dla pomieszczeń zawierających azbest

Sporządzenie informacji dla wójta/burmistrza/prezydenta (corocznie)

Opracowanie instrukcji bezpiecznego postępowania i użytkowania pomieszczenia z wyrobami zawierającymi azbest

Oznakowanie pomieszczeń, gdzie znajdują się urządzenia lub instalacje z wyrobami zawierającymi azbest

Zaznaczenie na planach sytuacyjnych terenu miejsc z wyrobami zawierającymi azbest

Opis procedury

Celem procedury jest przedstawienie zakresu obowiązków i zasad postępowania właścicieli i zarządców budynków, budowli, instalacji i urządzeń oraz terenów gdzie znajduje się azbest lub wyroby zawierające azbest. Procedura dotyczy więc bezpiecznego ich użytkowania.

Zakres procedury

Zakres procedury obejmuje okres posiadania budynku, budowli, instalacji lub urządzenia przemysłowego oraz terenu - niezależnie od ich wielkości lub stanu, jeżeli znajdują się tam wyroby zawierające azbest.

Opis szczegółowy

²² „Bezpieczne postępowania z azbestem i materiałami zawierającymi azbest” pod red. Jerzego Dyczka, Materiały specjalistycznego kursu szkoleniowego, AGH, Kraków, 26-27.06.2003

Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia technicznego oraz terenu - gdzie znajdują się wyroby zawierające azbest - ma obowiązek sporządzenia -w 2 egzemplarzach - „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” (załącznik 4). Właściciele lub zarządcy, którzy spełnili ten obowiązek wcześniej - sporządzają następne „Oceny...” w terminach wynikających z warunków poprzedniej „Oceny...” - tzn.:

- Po 5-u latach -jeżeli wyroby zawierające azbest są w dobrym stanie technicznym i nieuszkodzone,
- Po roku - jeżeli przy poprzedniej „Ocenie...” ujawnione zostały drobne (do 3% powierzchni wyrobów) uszkodzenia.

Wyroby, które posiadały lub posiadają duże i widoczne uszkodzenia - powinny zostać bezzwłocznie usunięte.

Jeden egzemplarz „Oceny...” właściciel lub zarządca zobowiązany jest złożyć właściwemu terenowo organowi architektoniczno-budowlanemu lub powiatowemu inspektorowi nadzoru budowlanego - w terminie do 30-tu dni od dnia jej sporządzenia. Drugi egzemplarz zachowuje przy dokumentacji budynku, budowli, instalacji lub urządzenia przemysłowego oraz terenu - do czasu sporządzenia następnej „Oceny...”.

Właściciel lub zarządca zobowiązany jest do przeprowadzenia inwentaryzacji (spisu z natury) wyrobów zawierających azbest. Wyniki inwentaryzacji (spisu z natury) wyrobów zawierających azbest. Wyniki inwentaryzacji powinny służyć do sporządzenia stosownej informacji dla wójta, burmistrza lub prezydenta miasta - właściwego dla miejsca znajdowania się budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu z wyrobami zawierającymi azbest. Wzory informacji są odpowiednio w załącznikach:

- Załącznik 2 - Informacja o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania.
- Załącznik 3 - Informacja o wyrobach zawierających azbest, których wykorzystywanie zostało zakończone.

Informacje przedkłada się corocznie, celem wykazania ewentualnych zmian w ilości posiadanych wyrobów zawierających azbest - co pozwoli na ocenę zagrożenia dla ludzi i środowiska w danym rejonie. Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu, gdzie występują wyroby zawierające azbest, ma ponadto obowiązki:

- Oznakowania pomieszczeń, gdzie znajdują się urządzenia lub instalacje z wyrobami zawierającymi azbest - odpowiednim znakiem ostrzegawczym dla azbestu (załącznik 1).
- Opracowania i wywieszenia na widocznym miejscu instrukcji bezpiecznego postępowania i użytkowania pomieszczenia z wyrobami zawierającymi azbest.
- Zaznaczenia na planie sytuacyjnym terenu miejsc z wyrobami zawierającymi azbest.

Ponadto, jeżeli w budynku, budowli, instalacji lub urządzeniu o: znajdują się wyroby zawierające azbest o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m³ (tzw. „miękkie”), lub jeżeli wyroby zawierają azbest krokidolit a także jeżeli te wyroby znajdują się w zamkniętych pomieszczeniach, lub istnieje, uzasadniona obawa dużej emisji azbestu do środowiska - właściciel lub zarządca powinien opracować plan kontroli jakości powietrza (monitoringu), a jego wyniki uwz; dalszej eksploatacji lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

Procedura nr 2

Podjęcie decyzji o usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

Identyfikacja azbestu w wyrobach przeznaczonych do usunięcia przez uprawnione laboratorium.

Zgłoszenie właściwemu organowi architektoniczno-budowlanemu lub powiatowemu inspektorowi nadzoru budowlanego - na 30 dni przed rozpoczęciem prac zamiaru usuwania wyrobów zawierających azbest - celem uzyskania pozwolenia na budowę

Dokonanie wyboru wykonawcy prac i zawarcie umowy. Określenie obowiązków stron, również w zakresie zabezpieczenia przed emisją azbestu.

Poinformowanie mieszkańców/użytkowników obiektu o usuwaniu niebezpiecznych materiałów i sposobach zabezpieczenia.

Uzyskanie od wykonawcy prac świadectwa czystości powietrza po wykonaniu robót oraz jego przechowywanie przez co najmniej 5 lat.

Cel procedury

Celem procedury jest przedstawienie zakresu obowiązków i postępowania właścicieli zarządców budynków, budowli, instalacji lub urządzeń oraz terenów z wyrobami zawierającymi azbest - przed i w czasie wykonywania prac usuwania lub zabezpieczenia takich prac.

Zakres procedury

Zakres procedury obejmuje okres podjęcia decyzji o zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest, do zakończenia tych robót i uzyskania stosownego oświadczenia wykonawcy prac.

Opis szczegółowy

Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu, gdzie znajduje się azbest lub wyroby zawierające azbest - powinien dokonać identyfikacji rodzaju i ilości azbestu w wyrobach, przez uprawnione do takich prac laboratorium. Identyfikacja azbestu powinna nastąpić w okresie użytkowania wyrobów, jeszcze przed rozpoczęciem wykonywania prac zabezpieczenia lub usuwania takich wyrobów - o ile informacja ta, nie jest podana w innych dokumentach budowy przedmiotowego obiektu.

Identyfikacja azbestu jest obowiązkiem właściciela lub zarządcy, wynikającym z tytułu własności oraz odpowiedzialności prawnej, dotyczącej ochrony osób trzecich od szkód mogących wynikać z nieodpowiedniej eksploatacji przedmiotu stanowiącego własność. Wyniki identyfikacji azbestu powinny być uwzględniane przy:

- Sporządzaniu „Oceny...”
- Sporządzaniu informacji dla wójta, burmistrza, prezydenta miasta
- Zawieraniu umowy na wykonanie prac zabezpieczania lub usuwania wyrobów zawierających azbest z wykonawcą tych prac - wytwarzającym odpady niebezpieczne.

Właściciel lub zarządca może zlecić innym - fachowo przygotowanym osobom lub podmiotom prawnym - przeprowadzenia czynności wykonania identyfikacji azbestu w wyrobach. W każdym przypadku powinno to mieć miejsce przed rozpoczęciem prac zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest.

Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu i wyrobami zawierającymi azbest, ma obowiązek zgłoszenia - na 30 dni przed rozpoczęciem prac, wniosku o pozwolenie na budowę (remont), wraz z określonymi warunkami. Wniosek powinien zostać sporządzony z uwzględnieniem przepisów wynikających z art. 31 ust. 3, pkt.2 oraz art. 36 ust.1 pkt. 1 i 4 *ustawy - Prawo budowlane*. Zatajenie informacji o występowaniu azbestu w wyrobach, które będą przedmiotem prac remontowo-budowlanych skutkuje - na podstawie *ustawy - Prawo ochrony środowiska* - odpowiedzialnością prawną. Po dopełnieniu obowiązków formalnoprawnych, właściciel lub zarządca dokonuje wyboru wykonawcy prac - wytwórcy odpadów niebezpiecznych. Zawiera umowę na wykonanie prac zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest oraz oczyszczenia budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu z azbestu. W umowie powinny być jasno sprecyzowane obowiązki stron, również w zakresie zabezpieczenia przed emisją azbestu w czasie wykonywania prac.

Niezależnie od obowiązków wykonawcy prac, właściciel lub zarządca powinien poinformować mieszkańców lub użytkowników budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu, o usuwaniu niebezpiecznych materiałów zawierających substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla ludzi oraz o sposobach zabezpieczenia przed tą szkodliwością. Na końcu właściciel lub zarządca powinien uzyskać od wykonawcy prac, pisemne oświadczenie o prawidłowości wykonania robót i oczyszczenia z azbestu, a następnie przechowywać je przez okres co najmniej 5 lat, wraz z inną dokumentacją budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu.

Lp.	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt	Stan płyt	Ilość azbestu w m ²
1	Choroń	Baranowizna	1a	4599/5	2	3	136
2	Choroń	Baranowizna	1a	4599/4	2	3	45
3	Choroń	Baranowizna	1a	4599/5	2	3	30
4	Choroń	Browarna	2	3157	2	3	92
5	Choroń	Browarna	18	3319/1	2	3	197
6	Choroń	Browarna	18	3320	2	3	39
7	Choroń	Chorońska	14	2897	1	1	177
8	Choroń	Chorońska	27	3041	1	3	82
9	Choroń	Chorońska	27	3041	1	3	30
10	Choroń	Cmentarna	1	1079	1	3	103
11	Choroń	Cmentarna	1	1079	2	3	34
12	Choroń	Cmentarna	2	1159	1	3	117
13	Choroń	Cmentarna	4	1160	1	3	151
14	Choroń	Cmentarna	4	1160	2	3	60
15	Choroń	Cmentarna	8	1163	2	3	69
16	Choroń	Cmentarna	8	1163	2	3	135
17	Choroń	Cmentarna	8	1163	2	3	24
18	Choroń	Cmentarna	10	1170	1	3	242
19	Choroń	Częstochowska	5	977	2	3	39
20	Choroń	Częstochowska	7	876	2	3	226
21	Choroń	Częstochowska	7	876	2	3	18
22	Choroń	Częstochowska	7	876	2	3	61
23	Choroń	Częstochowska	7	876	2	3	182
24	Choroń	Częstochowska	7	876	2	3	16
25	Choroń	Częstochowska	7	876	2	3	36
26	Choroń	Częstochowska	11	869/1	2	3	202
27	Choroń	Częstochowska	14	6	2	3	62
28	Choroń	Częstochowska	14	6	1	3	112
29	Choroń	Częstochowska	14	7/4	2	3	58

30	Choroń	Częstochowska	29	864	1	3	180
31	Choroń	Górska	2	1341	1	3	136
32	Choroń	Górska	2	1341	1	3	113
33	Choroń	Górska	9	1349	1	3	96
34	Choroń	Górska	23	1356	2	3	38
35	Choroń	Górska	31	1374	2	3	81
36	Choroń	Górska	31	1374	2	3	81
37	Choroń	Koziegłowska	7	3166	1	3	143
38	Choroń	Koziegłowska	7	3166	2	3	45
39	Choroń	Koziegłowska	7	3166	2	3	76
40	Choroń	Koziegłowska	8	3213/1	1	3	122
41	Choroń	Koziegłowska	8	3213/1	2	3	61
42	Choroń	Koziegłowska	11	3213/2	1	3	112
43	Choroń	Koziegłowska	16	3221	2	3	197
44	Choroń	Koziegłowska	16	3221	2	3	44
45	Choroń	Koziegłowska	16	3221	2	3	91
46	Choroń	Koziegłowska	21	3340	2	3	50
47	Choroń	Krzywa	5	2539/3	1	3	139
48	Choroń	Krzywa	8	2536	1	3	93
49	Choroń	Leśna	6	2568	2	3	37
50	Choroń	Leśna	6	2591	2	3	10
51	Choroń	Leśna	23	2383	2	3	106
52	Choroń	Leśna	30	2538	2	3	64
53	Choroń	Leśna	40	933/8	2	1	66
54	Choroń	Leśna	BN	934	2	3	35
55	Choroń	Ludowa	4	1230	1	3	164
56	Choroń	Ludowa	10	3564	1	3	129
57	Choroń	Ludowa	14	3560	2	3	822
58	Choroń	Ludowa	32	3320	2	3	43
59	Choroń	Ludowa	1a	3537/1	1	3	42
60	Choroń	Nowa	1	2373/3	2	3	68

61	Choroń	Nowa	16	2366/1	1	3	161
62	Choroń	Partyzantów	1	1158	1	3	191
63	Choroń	Partyzantów	5	1155	2	3	27
64	Choroń	Partyzantów	10	1069	1	3	110
65	Choroń	Partyzantów	12	1064	2	3	177
66	Choroń	Partyzantów	14	1063	1	3	173
67	Choroń	Partyzantów	18	1057	1	3	122
68	Choroń	Partyzantów	24	1052	1	3	124
69	Choroń	Partyzantów	26	1049	1	3	134
70	Choroń	Partyzantów	30	1045	1	3	137
71	Choroń	Partyzantów	30	1045	2	3	81
72	Choroń	Partyzantów	36	1030	1	3	89
73	Choroń	Partyzantów	36	1030	2	3	61
74	Choroń	Partyzantów	41	1117	2	3	198
75	Choroń	Partyzantów	41	1117	2	3	50
76	Choroń	Partyzantów	42	925/2	2	3	205
77	Choroń	Partyzantów	42	925/2	2	3	26
78	Choroń	Partyzantów	48	919	2	3	136
79	Choroń	Partyzantów	48	918	2	3	7
80	Choroń	Partyzantów	49	941/2	2	3	163
81	Choroń	Partyzantów	49	942/1	2	3	28
82	Choroń	Partyzantów	51	2380	2	3	188
83	Choroń	Partyzantów	51	2380	2	3	8
84	Choroń	Partyzantów	51	2380	2	3	156
85	Choroń	Partyzantów	51	2380	2	3	27
86	Choroń	Partyzantów	51	2380	2	3	5
87	Choroń	Partyzantów	53	2379	2	3	130
88	Choroń	Partyzantów	53	2379	1	3	14
89	Choroń	Partyzantów	53	2379	1	3	35
90	Choroń	Partyzantów	58	908/7	2	3	87
91	Choroń	Partyzantów	47b	947/1	2	3	37

92	Choroń	Partyzantów	47b	947/1	2	3	28
93	Choroń	Partyzantów	47b	947/1	2	3	22
94	Choroń	Partyzantów	53a	939/2	2	3	115
95	Choroń	Partyzantów	53b	939/3	2	3	187
96	Choroń	Piaskowa	6	3506	1	3	163
97	Choroń	Piaskowa	6	3540	1	3	197
98	Choroń	Poległych	2	848	2	3	85
99	Choroń	Poległych	2	848	2	3	86
100	Choroń	Poległych	3	849	1	3	157
101	Choroń	Poprzeczna	3	953	2	3	60
102	Choroń	Studzienne	BN	1376/1	1	3	130
103	Choroń	Wolności	13	3519	1	3	218
104	Choroń	Wolności	13	3519	2	3	61
105	Choroń	Wolności	17	3529	2	3	83
106	Choroń	Wolności	17	3528	2	3	21
107	Choroń	Wolności	18	1167	2	3	192
108	Choroń	Wolności	23	3536	1	3	167
109	Choroń	Wolności	23	3536	1	3	117
110	Choroń	Wolności	28	1148	1	3	232
111	Choroń	Wolności	29	1224	1	3	115
112	Choroń	Wolności	29	1224	1	3	115
113	Choroń	Wolności	32	1145/1	1	3	136
114	Choroń	Wolności	34	1144	2	3	115
115	Choroń	Wolności	35	1196	2	3	77
116	Choroń	Wolności	37	1195	2	3	33
117	Choroń	Wolności	39	1194	2	3	156
118	Choroń	Wolności	43	1191	2	3	260
119	Choroń	Wolności	43	1191	1	3	174
120	Choroń	Wolności	43	1191	2	3	31
121	Choroń	Wolności	44	1130	1	3	180
122	Choroń	Wolności	46	1128	1	3	126

123	Choroń	Wolności	47	1189	1	3	69
124	Choroń	Wolności	59	1177	1	3	153
125	Choroń	Wolności	61	1175	1	3	160
126	Choroń	Wolności	63	1171/1	2	3	150
127	Choroń	Wolności	63	1174	2	3	66
128	Choroń	Wolności	64	1188	1	3	122
129	Choroń	Wolności	72	1109	1	3	136
130	Choroń	Wolności	73	1171/9	2	3	96
131	Choroń	Wolności	75	1171/9	2	3	37
132	Choroń	Wolności	75	1171/9	2	3	8
133	Choroń	Wolności	78	1106	1	3	148
134	Choroń	Wolności	80	960	2	3	48
135	Choroń	Wolności	82	959/8	2	3	144
136	Choroń	Wolności	82	959/8	2	3	76
137	Choroń	Wolności	82	964	1	3	154
138	Choroń	Wolności	84	963	1	3	130
139	Choroń	Wolności	86	962	2	3	192
140	Choroń	Wolności	86	962	2	3	40
141	Choroń	Wolności	88	961	2	3	86
142	Choroń	Wolności	88	3160/1	2	3	100
143	Choroń	Wolności	110	943/2	1	3	143
144	Choroń	Wolności	111	3204/2	1	3	165
145	Choroń	Wolności	114	942/1	2	3	91
146	Choroń	Wolności	117	3206/2	2	3	38
147	Choroń	Wolności	118	2547/2	2	3	313
148	Choroń	Wolności	125	3209	1	3	192
149	Choroń	Wolności	128	2554/5	2	3	24
150	Choroń	Wolności	132	2470	1	3	88
151	Choroń	Wolności	132	2470	1	3	165
152	Choroń	Wolności	133	2726	1	3	160
153	Choroń	Wolności	151	2715	2	3	191

154	Choroń	Wolności	161	2710	2	3	58
155	Choroń	Wolności	63a	1171/3	2	3	192
156	Choroń	Wolności	BN	1118/2	1	3	156
157	Choroń	Wolności	BN	1122	1	3	113
158	Choroń	Wolności	BN	1156	2	3	35
159	Choroń	Wolności	BN	1156	1	3	185
160	Choroń	Wolności	BN	1156	2	3	130
161	Choroń	Źródłana	2	1650	1	3	206
162	Choroń	Źródłana	2	1650	2	3	23
163	Choroń	Źródłana	14	3478	1	3	92
164	Choroń	Źródłana	18	3491	1	3	92
165	Choroń	Źródłana	18	3491	1	3	116
166	Choroń	Źródłana	BN	1651	1	3	119
167	Dębowiec		2	62	2	3	91
168	Dębowiec		5	54	2	1	135
169	Dębowiec		11	47	2	3	4
170	Dębowiec		19	39	2	3	86
171	Dębowiec		21	37/3	2	3	41
172	Dębowiec		21	37/3	2	3	96
173	Dębowiec		21	37/3	2	3	71
174	Dębowiec		22	37/2	2	3	144
175	Dębowiec		BN	35/4	2	3	10
176	Dzierżno	Bagienna	BN	77/5	1	3	151
177	Dzierżno	Graniczna	7	139/2	2	3	174
178	Dzierżno	Graniczna	7	139/2	2	3	19
179	Dzierżno	Graniczna	9	140/3	1	3	195
180	Dzierżno	Graniczna	11	140/6	2	3	153
181	Dzierżno	Graniczna	11	140/6	2	3	18
182	Dzierżno	Graniczna	11	140/6	1	3	187
183	Dzierżno	Graniczna	11	140/6	1	3	187
184	Dzierżno	Graniczna	11a	140/5	1	3	140

185	Dzierżno	Graniczna	11a	140/5	2	3	107
186	Dzierżno	Graniczna	11a	140/5	2	3	16
187	Dzierżno	Graniczna	11a	140/5	2	3	65
188	Dzierżno	Graniczna	11a	140/5	2	3	11
189	Dzierżno	Krótką	4	164/4	2	3	62
190	Dzierżno	Krótką	5	170	2	3	72
191	Dzierżno	Krótką	5	170	2	3	33
192	Dzierżno	Krzywa	2	109	2	3	147
193	Dzierżno	Letniskowa	29	159/10	1	3	158
194	Dzierżno	Letniskowa	29	159/10	2	3	29
195	Dzierżno	Letniskowa	31	159/24	2	3	154
196	Dzierżno	Okrężna	10	110/4	2	3	103
197	Dzierżno	Okrężna	34	89/14	2	3	148
198	Dzierżno	Okrężna	34	89/14	2	3	21
199	Dzierżno	Okrężna	34	89/14	2	3	65
200	Dzierżno	Podleśna	2	117/13	2	3	44
201	Dzierżno	Podleśna	31a	117/8	2	3	43
202	Dzierżno	Porajska	24	11/4	2	3	12
203	Dzierżno	Wczasowa	BN	29/91	2	3	177
204	Dzierżno	Wesoła	5	221/4	2	3	85
205	Dzierżno	Wesoła	5	235	2	3	113
206	Dzierżno	Wesoła	11	234/1	2	3	424
207	Dzierżno	Wesoła	107	110/1	1	3	156
208	Dzierżno	Wesoła	109	176/1	2	3	161
209	Dzierżno	Wesoła	117	96/17	2	3	123
210	Dzierżno	Wesoła	123	95/1	2	3	25
211	Dzierżno	Wesoła	125	94/1	1	3	199
212	Dzierżno	Wesoła	93a	202	2	3	116
213	Dzierżno	Wesoła	BN	197	2	3	110
214	Dzierżno	Żurawia	10	189/4	2	3	67
215	Gęzyn		4	471	2	3	136

216	Gęzyn		12	189	2	3	167
217	Gęzyn		12	189	2	3	81
218	Gęzyn		12	623	2	3	51
219	Gęzyn		14	624	2	3	23
220	Gęzyn		15	597	2	3	235
221	Gęzyn		16	625	2	3	92
222	Gęzyn		20	185/1	2	3	72
223	Gęzyn		20	185/1	1	3	59
224	Gęzyn		20	185/1	2	3	150
225	Gęzyn		20	185/1	2	3	12
226	Gęzyn		20	185/1	2	3	8
227	Gęzyn		21	594	2	3	67
228	Gęzyn		23	593	1	3	171
229	Gęzyn		28a	180/1	2	1	165
230	Gęzyn		30	179	2	3	208
231	Gęzyn		31	589	2	3	133
232	Gęzyn		32	177	2	3	115
233	Gęzyn		37	584	2	3	137
234	Gęzyn		37	584	2	3	12
235	Gęzyn		37	584	2	3	198
236	Gęzyn		41	582	2	3	60
237	Gęzyn		41	582	2	3	27
238	Gęzyn		41	582	2	3	22
239	Gęzyn		46	170	2	3	89
240	Gęzyn		48	169	2	3	208
241	Gęzyn		76	108	2	3	129
242	Gęzyn		77	556	2	3	215
243	Gęzyn		77	556	2	3	30
244	Gęzyn		85	552	2	3	144
245	Gęzyn		85	552	2	3	61
246	Gęzyn		97	544/2	2	3	44

247	Gęzyn		97	544/2	2	3	40
248	Gęzyn		97	544/2	2	3	82
249	Gęzyn		100	93	2	3	64
250	Gęzyn		100	93	2	3	158
251	Gęzyn		104	91	2	3	95
252	Gęzyn		104	91	2	3	32
253	Gęzyn		106	90	1	3	132
254	Gęzyn		109	535/1	2	3	84
255	Gęzyn		109	535/1	2	3	62
256	Gęzyn		110	88	2	3	123
257	Gęzyn		110	88	2	3	45
258	Gęzyn		112	86/2	2	3	139
259	Gęzyn		120	82	2	3	187
260	Gęzyn		121	528	2	3	83
261	Gęzyn		122	81	1	3	160
262	Gęzyn		129	524/1	2	3	57
263	Gęzyn		136	73	2	3	130
264	Gęzyn		138	71	2	3	28
265	Gęzyn		144	67	2	3	195
266	Gęzyn		144	67	2	3	111
267	Gęzyn		144	67	2	3	62
268	Gęzyn		146	66	2	3	117
269	Gęzyn		147	514	2	3	154
270	Gęzyn		147	514	2	3	20
271	Gęzyn		147	514	2	3	51
272	Gęzyn		152	63	2	3	42
273	Gęzyn		152	63	2	3	83
274	Gęzyn		157	507	2	3	134
275	Gęzyn		171	500	1	3	157
276	Gęzyn		171	500	2	3	89
277	Gęzyn		171	500	2	3	69

278	Gęzyn		179	492	2	3	52
279	Gęzyn		BN	499	2	3	250
280	Gęzyn		BN	567	2	3	113
281	Gęzyn		BN	567	2	3	90
282	Jastrząb	19 Stycznia	7	686	1	3	119
283	Jastrząb	19 Stycznia	16	180	2	3	23
284	Jastrząb	19 Stycznia	16	689	2	3	175
285	Jastrząb	19 Stycznia	29	660/1	2	3	156
286	Jastrząb	19 Stycznia	38	655/2	2	3	154
287	Jastrząb	19 Stycznia	38	655/2	1	3	65
288	Jastrząb	19 Stycznia	38	655/2	2	3	132
289	Jastrząb	19 Stycznia	40	240	2	3	71
290	Jastrząb	19 Stycznia	40	241	2	3	223
291	Jastrząb	19 Stycznia	40	244	1	3	144
292	Jastrząb	19 Stycznia	41	652	2	3	255
293	Jastrząb	19 Stycznia	52	231	2	3	117
294	Jastrząb	19 Stycznia	52	231	2	3	72
295	Jastrząb	19 Stycznia	56	228	1	3	219
296	Jastrząb	19 Stycznia	64	224	1	3	95
297	Jastrząb	19 Stycznia	83	595	2	3	226
298	Jastrząb	19 Stycznia	86	132	2	3	187
299	Jastrząb	19 Stycznia	99	499	2	3	174
300	Jastrząb	19 Stycznia	99	499	2	3	37
301	Jastrząb	19 Stycznia	99	499	2	3	117
302	Jastrząb	19 Stycznia	99	499	2	3	40
303	Jastrząb	19 Stycznia	102	122	2	3	49
304	Jastrząb	19 Stycznia	104	120	2	3	232
305	Jastrząb	19 Stycznia	122	111	2	3	245
306	Jastrząb	19 Stycznia	126	109	2	3	195
307	Jastrząb	19 Stycznia	130	106	2	3	305
308	Jastrząb	19 Stycznia	144	98	1	3	257

309	Jastrząb	19 Stycznia	144	98	2	3	45
310	Jastrząb	19 Stycznia	144	98	2	3	36
311	Jastrząb	19 Stycznia	145	474	1	3	157
312	Jastrząb	19 Stycznia	151	468	1	3	143
313	Jastrząb	19 Stycznia	157	59	2	3	215
314	Jastrząb	19 Stycznia	157	59	2	3	19
315	Jastrząb	19 Stycznia	167	50	2	3	197
316	Jastrząb	19 Stycznia	189	32	2	3	141
317	Jastrząb	19 Stycznia	189	32	2	3	137
318	Jastrząb	19 Stycznia	192	8	2	3	209
319	Jastrząb	19 Stycznia	202	4	2	3	243
320	Jastrząb	19 Stycznia	204	3/4	2	3	85
321	Jastrząb	19 Stycznia	208	2	1	3	99
322	Jastrząb	19 Stycznia	214	1	1	3	153
323	Jastrząb	19 Stycznia	BN	586	2	3	228
324	Jastrząb	Mickiewicza	22	382	2	3	291
325	Jastrząb	Mickiewicza	30	383	1	3	180
326	Jastrząb	Mickiewicza	92	406/1	2	3	158
327	Jastrząb	Nadrzeczna	4	1301/5	2	3	170
328	Jastrząb	Nadrzeczna	8	1290	2	3	38
329	Jastrząb	Wojska Polskiego	3	1327/2	1	3	232
330	Jastrząb	Wojska Polskiego	3	1311/1	2	3	163
331	Jastrząb	Wojska Polskiego	8	373	2	3	59
332	Jastrząb	Wojska Polskiego	10	567/26	2	3	98
333	Jastrząb	Wojska Polskiego	11	1322	2	3	119
334	Jastrząb	Wojska Polskiego	11	1322	2	3	95
335	Jastrząb	Wojska Polskiego	18	390	2	3	81
336	Jastrząb	Wojska Polskiego	18	390	2	3	52
337	Jastrząb	Wojska Polskiego	19	1319	1	3	123
338	Jastrząb	Wojska Polskiego	19	1319	2	3	18
339	Jastrząb	Wojska Polskiego	22	377/2	2	3	83

340	Jastrząb	Wojska Polskiego	26	567/34	2	3	30
341	Jastrząb	Wojska Polskiego	27	1316/5	2	3	79
342	Jastrząb	Wojska Polskiego	27	1334	2	3	22
343	Jastrząb	Wojska Polskiego	28	398/1	2	3	78
344	Jastrząb	Wojska Polskiego	31	1315/3	1	3	151
345	Jastrząb	Wojska Polskiego	35	1289/3	2	3	187
346	Jastrząb	Wojska Polskiego	BN	567/32	2	3	10
347	Jastrząb	Zielona	1	1279/16	2	3	165
348	Jastrząb	Zielona	7	767	1	3	190
349	Kuźnica Stara		5	147/1	1	3	116
350	Kuźnica Stara		6	494/2	2	3	49
351	Kuźnica Stara		7	537/1	1	3	139
352	Kuźnica Stara		9	151/20	2	3	70
353	Kuźnica Stara		9	151/20	2	3	59
354	Kuźnica Stara		10	152/25	1	3	208
355	Kuźnica Stara		11	91	2	3	83
356	Kuźnica Stara		11	91	2	3	30
357	Kuźnica Stara		13	155/31	2	3	16
358	Kuźnica Stara		13	155/31	2	3	13
359	Kuźnica Stara		14	99	2	3	50
360	Kuźnica Stara		14	98	2	3	21
361	Kuźnica Stara		15	100	2	3	24
362	Kuźnica Stara		16	498	2	3	47
363	Kuźnica Stara		16	498	2	3	21
364	Kuźnica Stara		17	499	2	3	64
365	Kuźnica Stara		19	103	2	3	194
366	Kuźnica Stara		19	103	2	3	16
367	Kuźnica Stara		19	103	2	3	25
368	Kuźnica Stara		19	502/1	2	3	67
369	Kuźnica Stara		20	547/2	1	3	105
370	Kuźnica Stara		21	176/2	2	3	114

371	Kuźnica Stara		21	176/2	2	3	40
372	Kuźnica Stara		21	176/2	2	3	235
373	Kuźnica Stara		21	505/2	1	3	139
374	Kuźnica Stara		21	505/2	1	3	12
375	Kuźnica Stara		21	505/2	1	3	14
376	Kuźnica Stara		21	505/2	1	3	11
377	Kuźnica Stara		21	505/2	1	3	27
378	Kuźnica Stara		21	505/2	1	3	10
379	Kuźnica Stara		22	106	1	3	161
380	Kuźnica Stara		22	106	2	3	31
381	Kuźnica Stara		22	106	2	3	34
382	Kuźnica Stara		22	551	1	3	144
383	Kuźnica Stara		22	551	2	3	48
384	Kuźnica Stara		22	551	2	3	41
385	Kuźnica Stara		22	551	1	3	7
386	Kuźnica Stara		22	551	1	3	13
387	Kuźnica Stara		23	108	2	3	195
388	Kuźnica Stara		23	107	2	3	141
389	Kuźnica Stara		26	111	2	3	170
390	Kuźnica Stara		28	185/3	2	3	103
391	Kuźnica Stara		29	113	2	3	168
392	Kuźnica Stara		30	188/1	1	3	165
393	Kuźnica Stara		30	188/1	2	3	124
394	Kuźnica Stara		30	188/1	2	3	46
395	Kuźnica Stara		31	115	2	3	112
396	Kuźnica Stara		31	115	2	3	27
397	Kuźnica Stara		31	115	2	3	29
398	Kuźnica Stara		31	115	2	3	58
399	Kuźnica Stara		31	516/3	2	2	71
400	Kuźnica Stara		32	608	2	3	91
401	Kuźnica Stara		33	116/12	2	3	129

402	Kuźnica Stara		33	116/12	2	3	90
403	Kuźnica Stara		34	517	2	3	78
404	Kuźnica Stara		34	517	2	3	15
405	Kuźnica Stara		34	517	2	3	12
406	Kuźnica Stara		35	192/1	2	3	81
407	Kuźnica Stara		35	192/1	2	3	20
408	Kuźnica Stara		35	192/1	2	3	21
409	Kuźnica Stara		35	192/1	2	3	80
410	Kuźnica Stara		35	192/1	2	3	41
411	Kuźnica Stara		37	193/1	2	3	59
412	Kuźnica Stara		37	193/1	2	3	31
413	Kuźnica Stara		38	122/2	2	3	187
414	Kuźnica Stara		38	122/2	2	3	11
415	Kuźnica Stara		38	122/2	2	3	31
417	Kuźnica Stara		38	122/2	1	3	181
418	Kuźnica Stara		39	123/1	1	3	168
419	Kuźnica Stara		39	123/1	1	3	18
420	Kuźnica Stara		40	124/1	2	3	68
421	Kuźnica Stara		40	124/1	2	3	46
422	Kuźnica Stara		42	126/1	2	1	84
423	Kuźnica Stara		42	126/1	2	1	94
424	Kuźnica Stara		42	126/1	2	1	38
425	Kuźnica Stara		42	126/1	2	1	94
426	Kuźnica Stara		45	129	2	3	28
427	Kuźnica Stara		45	129	1	3	86
428	Kuźnica Stara		49	133	2	3	174
429	Kuźnica Stara		49	133	2	3	60
430	Kuźnica Stara		53	137	2	3	208
431	Kuźnica Stara		53	137	2	3	102
432	Kuźnica Stara		11a	153/8	2	3	94
433	Kuźnica Stara		11a	153/8	2	3	59

434	Kuźnica Stara		12a	154/7	1	3	205
435	Kuźnica Stara		12a	154/7	2	3	51
436	Kuźnica Stara		26a	563/6	2	3	269
437	Kuźnica Stara		26a	563/6	2	3	47
438	Kuźnica Stara		28a	185/4	2	3	70
439	Kuźnica Stara		2a	490	2	3	129
440	Kuźnica Stara		2a	490	2	3	158
441	Kuźnica Stara		31a	516/2	2	3	57
442	Kuźnica Stara		31a	516/2	2	3	61
443	Kuźnica Stara		40a	196/3	2	3	229
444	Kuźnica Stara		41a	201/3	2	3	27
445	Kuźnica Stara		BN	209/2	2	3	174
446	Kuźnica Stara		BN	209/2	2	3	12
447	Masłońskie		7	693	2	3	61
448	Masłońskie		8	692	2	3	205
449	Masłońskie		10	696	1	3	117
450	Masłońskie		11	760/4	2	3	10
451	Masłońskie		12	697/1	1	3	150
452	Masłońskie		12	697/1	2	3	27
453	Masłońskie		15	770/1	2	3	91
454	Masłońskie		45	574/1	2	3	113
455	Masłońskie		47	573/9	2	3	205
456	Masłońskie		47	573/9	2	3	12
457	Masłońskie		47	573/9	2	3	11
458	Masłońskie		47	573/9	2	3	177
459	Masłońskie		49	575	2	3	223
460	Masłońskie		49	575	2	3	27
461	Masłońskie		BN	687/2	2	3	115
462	Masłońskie	Jurajska	25	399	1	3	22
463	Masłońskie	Jurajska	27	400	1	3	89
464	Masłońskie	Jurajska	27	400	1	3	20

465	Masłońskie	Jurajska	48	4810/1	1	3	144
466	Masłońskie	Jurajska	62	4802	2	3	75
467	Masłońskie	Jurajska	BN	4608/12	2	3	70
468	Masłońskie	Klonowa	1	392/2	2	3	39
469	Masłońskie	Klonowa	8	421	2	3	10
470	Masłońskie	Klonowa	8	421	2	3	15
471	Masłońskie	Letniskowa	1	4616/9	2	3	221
472	Masłońskie	Letniskowa	4	4660/4	2	3	43
473	Masłońskie	Letniskowa	4	4616/20	2	3	51
474	Masłońskie	Letniskowa	14	4616/14	2	3	28
475	Masłońskie	Letniskowa	31	4628	1	3	89
476	Masłońskie	Letniskowa	33	4627	2	3	17
477	Masłońskie	Letniskowa	33	4627	2	3	33
478	Masłońskie	Letniskowa	37	4626	2	3	158
479	Masłońskie	Letniskowa	37	4626	2	3	44
480	Masłońskie	Letniskowa	37	4626	1	3	18
481	Masłońskie	Letniskowa	37	4626	1	3	39
482	Masłońskie	Modrzewiowa	BN	404/1	1	3	72
483	Masłońskie	Modrzewiowa	BN	404/2	2	3	43
484	Masłońskie	Modrzewiowa	BN	404/2	2	3	35
485	Masłońskie	Nadrzeczna	19	791	2	3	18
486	Masłońskie	Nadrzeczna	19	791	2	3	41
487	Masłońskie	Nadrzeczna	19	791	2	3	15
488	Masłońskie	Nadrzeczna	22	794	2	3	89
489	Masłońskie	Nadrzeczna	22	794	2	3	22
490	Masłońskie	Nadrzeczna	22	794	2	3	49
491	Masłońskie	Nadrzeczna	24	801	2	3	50
492	Masłońskie	Nadrzeczna	32	800	2	3	134
493	Masłońskie	Ostrowska	15	551/3	2	3	16
494	Masłońskie	Ostrowska	15	551/3	2	3	10
495	Masłońskie	Ostrowska	15	549/2	2	3	175

496	Masłońskie	Ostrowska	31	506/2	1	3	52
497	Masłońskie	Ostrowska	31	506/2	2	3	89
498	Masłońskie	Ostrowska	31	506/2	2	3	25
499	Masłońskie	Ostrowska	31	506/2	1	3	158
500	Masłońskie	Słoneczna	8	302/1	1	3	113
501	Masłońskie	Słoneczna	8	302/1	1	3	44
502	Masłońskie	Słoneczna	8	302/1	2	3	24
503	Masłońskie	Sportowa	1	140	1	3	116
504	Masłońskie	Sportowa	2	141/1	2	3	41
505	Masłońskie	Sportowa	2	141/1	1	3	52
506	Masłońskie	Sportowa	5	333	2	3	393
508	Masłońskie	Sportowa	5	333	2	3	162
509	Masłońskie	Sportowa	10	310	2	3	22
510	Masłońskie	Sportowa	18	314	1	3	94
511	Masłońskie	Sportowa	18	314	1	3	39
512	Masłońskie	Sportowa	20	315	1	1	92
513	Masłońskie	Sportowa	19	339	1	2	57
514	Masłońskie	Sportowa	19	339	1	2	66
515	Masłońskie	Sportowa	32	322	2	3	89
516	Masłońskie	Sportowa	34	323	1	2	119
517	Masłońskie	Sportowa	36	324	2	2	168
518	Masłońskie	Sportowa	38	325/2	2	3	14
519	Masłońskie	Sportowa	40	325/1	1	3	68
520	Masłońskie	Świerkowa	4	4642/10	2	3	102
521	Masłońskie	Topolowa	4	413/1	2	3	91
522	Masłońskie	Topolowa	9	416/2	2	3	8
523	Masłońskie	Topolowa	9	416/2	2	3	8
524	Masłońskie	Wrzosowa	1	396	2	3	52
525	Masłońskie	Wrzosowa	1	396	2	3	27
526	Masłońskie	Wrzosowa	21	397/5	2	3	156
527	Masłońskie	Wrzosowa	21	397/5	2	3	41

528	Masłońskie	Żarecka	9	133/1	1	3	134
529	Masłońskie	Żarecka	10	133/1	2	3	55
531	Masłońskie	Żarecka	43	881	1	3	45
532	Poraj	3. Maja	13	444	1	3	221
533	Poraj	3. Maja	15	442	1	3	88
534	Poraj	3. Maja	49	409	2	3	51
535	Poraj	3. Maja	BN	461/2	2	3	229
536	Poraj	Armii Krajowej	9	664	2	3	40
537	Poraj	Armii Krajowej	17	976/8	2	1	99
538	Poraj	Armii Krajowej	41	998	1	3	233
539	Poraj	Brzozowa	10	893/21	2	3	58
540	Poraj	Chopina	13	1200	1	3	52
541	Poraj	Chopina	13	1200	2	3	15
542	Poraj	Dąbrowskiego	8	105/1	2	3	201
543	Poraj	Elizy Orzeszkowej	7	1267	2	3	157
544	Poraj	Elizy Orzeszkowej	BN	1043	1	3	173
545	Poraj	Fabryczna	7	1033/1	2	3	105
546	Poraj	Górnicza	53	712/12	2	3	153
547	Poraj	Graniczna	24	2948/6	2	3	75
548	Poraj	Grzybowa	6	918	2	3	171
549	Poraj	Grzybowa	6	918	2	3	100
551	Poraj	Grzybowa	9	929	1	3	124
552	Poraj	Grzybowa	11	930	1	1	89
553	Poraj	Grzybowa	15	931	1	3	161
555	Poraj	Jana Kochanowskiego	3	1259/1	1	3	202
556	Poraj	Jasna	8	1248/1	1	3	181
557	Poraj	Jasna	26	1248/2	1	3	151
558	Poraj	Jastrzębska	57	1220/2	1	1	161
559	Poraj	Józefa Piłsudskiego	1	641	2	3	34
560	Poraj	Józefa Piłsudskiego	23	545	2	3	187
561	Poraj	Józefa Piłsudskiego	27	541	2	3	117

562	Poraj	Józefa Piłsudskiego	87	90	2	3	136
563	Poraj	Józefa Piłsudskiego	121	36/3	1	3	136
564	Poraj	Józefa Piłsudskiego	91a	86/3	2	3	185
565	Poraj	Józefa Piłsudskiego	91a	88	2	3	95
566	Poraj	Józefa Piłsudskiego	91a	91	2	3	151
567	Poraj	Józefa Piłsudskiego	BN	2/4	2	3	166
569	Poraj	Kolejowa	14	278	2	3	148
570	Poraj	Kolejowa	33	159/2	1	3	81
571	Poraj	Kolejowa	34	159/2	1	3	181
572	Poraj	Kolejowa	46	145/3	2	3	129
574	Poraj	Kolejowa	66	241/1	1	3	96
575	Poraj	Kolejowa	68	241/2	2	3	22
576	Poraj	Kolejowa	68	242	2	3	16
577	Poraj	Kolejowa	BN	243/2	2	3	4
578	Poraj	Kosmiczna	10	1143	2	3	61
579	Poraj	Kosmiczna	11	1139	1	3	122
582	Poraj	Kosmiczna	15	3017	2	3	76
583	Poraj	Księżycowa	8	1135	1	3	161
584	Poraj	Księżycowa	9	1119	1	3	191
585	Poraj	Księżycowa	10	1134	1	3	151
586	Poraj	Księżycowa	13	1117	1	3	90
587	Poraj	Leśna	11	632	1	3	33
589	Poraj	Leśna	14	593	1	3	163
590	Poraj	Mickiewicza	1	330/1	1	3	180
591	Poraj	Mickiewicza	5	968	1	3	272
592	Poraj	Mickiewicza	26	2489/2	2	3	138
593	Poraj	Mickiewicza	46	2640	1	3	143
595	Poraj	Mickiewicza	46	2640	1	3	78
596	Poraj	Mickiewicza	84	2685	1	3	170
597	Poraj	Mickiewicza	25a	325	2	3	184
598	Poraj	Nadrzeczna	9	100/5	2	3	256

599	Poraj	Norwida	2	1044	2	3	43
600	Poraj	Nowa	1	17/7	2	3	7
601	Poraj	Nowa	1	17/7	2	3	44
602	Poraj	Ogrodowa	1	288	1	3	263
603	Poraj	Ogrodowa	22	166/1	2	3	20
604	Poraj	Ogrodowa	24	1676	1	3	134
605	Poraj	Ogrodowa	21a	166/2	1	3	232
606	Poraj	Okrężna	11	657	1	3	177
607	Poraj	Piotra Skargi	18	828	1	3	195
608	Poraj	Południowa	2	1126	1	3	150
609	Poraj	Poprzeczna	20	776	1	3	211
610	Poraj	Poprzeczna	49	1214/1	2	3	41
611	Poraj	Poprzeczna	BN	760/1	2	3	99
612	Poraj	Rudziana	BN	15	1	3	106
613	Poraj	Sienkiewicza	2	1031/1	2	3	66
614	Poraj	Sosnowa	2	936	1	3	164
615	Poraj	Sosnowa	12	898/5	2	3	151
616	Poraj	Sosnowa	15	910	2	3	137
617	Poraj	Sosnowa	17	911	2	3	121
618	Poraj	Sosnowa	18	898/9	2	3	127
619	Poraj	Sosnowa	30	902	1	3	102
620	Poraj	Sosnowa	32	903	1	3	164
621	Poraj	Sosnowa	42	3072/2	1	3	185
622	Poraj	Sosnowa	48	3081/5	1	3	168
623	Poraj	Sosnowa	84	3058	1	3	187
624	Poraj	Sosnowa	96	3072/3	1	3	150
625	Poraj	Wesoła	36	528	2	3	39
626	Poraj	Zielona	6	957	2	3	56
627	Poraj	Zielona	24	952	1	3	137
628	Poraj	Zielona	29	2913/1	2	3	74
629	Poraj	Zielona	40	962/5	1	3	181

630	Poraj	Zielona	49	937	2	3	46
631	Poraj	Zielona	51	938	1	3	146
632	Poraj	Zielona	55	940	1	1	225
633	Poraj	Zielona	57	941	1	3	170
635	Poraj	Zielona	57	941	1	3	78
636	Poraj	Zielona	36a	960/1	2	3	168
637	Poraj	Zielona	36a	961/2	2	3	58
638	Poraj	Zielona	36a	961/2	2	3	85
640	Poraj	Zielona	59a	942/4	2	3	106
641	Żarki Letnisko	Bagienna	1	591	2	3	38
642	Żarki Letnisko	Bagienna	2	594	2	3	83
643	Żarki Letnisko	Bagienna	2	594	1	3	34
644	Żarki Letnisko	Bagienna	20	589	2	3	35
645	Żarki Letnisko	Brzozowa	1	428/2	1	3	209
646	Żarki Letnisko	Brzozowa	20	196	1	3	147
647	Żarki Letnisko	Grzybowa	35	290	2	3	60
648	Żarki Letnisko	Hrabiny Stefanii-Raczyńskiej	15	457/1	1	3	218
649	Żarki Letnisko	Hrabiny Stefanii-Raczyńskiej	17	458	1	3	129
650	Żarki Letnisko	Jasna	BN	109/1	1	3	236
651	Żarki Letnisko	Jasna	BN	755/5	2	3	86
652	Żarki Letnisko	Jodłowa	14	4646/3	1	3	192
653	Żarki Letnisko	Jodłowa	14	4646/3	2	3	61
654	Żarki Letnisko	Jodłowa	14	4646/3	2	3	24
655	Żarki Letnisko	Jodłowa	16	4645/4	1	3	197
656	Żarki Letnisko	Jodłowa	16	4645/3	2	3	75
657	Żarki Letnisko	Jodłowa	34	4623/1	2	3	228
658	Żarki Letnisko	Kapielowa	3	305/1	1	3	112
659	Żarki Letnisko	Kapielowa	3	305/1	1	3	31
660	Żarki Letnisko	Kapielowa	9	310/3	1	3	134
661	Żarki Letnisko	Kapielowa	32	308/65	1	3	153
662	Żarki Letnisko	Kapielowa	41	1335/6	1	3	164

663	Żarki Letnisko	Lipowa	9	581	1	3	174
664	Żarki Letnisko	Lipowa	13	585	1	3	192
665	Żarki Letnisko	Lipowa	16	565/2	2	3	15
666	Żarki Letnisko	Masłońska	2	660/1	1	3	231
667	Żarki Letnisko	Masłońska	3	4340/1	2	3	75
668	Żarki Letnisko	Masłońska	5	4341	2	3	64
669	Żarki Letnisko	Masłońska	5	4341	2	3	38
670	Żarki Letnisko	Masłońska	5	4341	2	3	43
671	Żarki Letnisko	Masłońska	7	4342	2	3	37
672	Żarki Letnisko	Masłońska	7	4342	2	3	21
673	Żarki Letnisko	Masłońska	78	743/2	2	3	96
674	Żarki Letnisko	Nadrzeczna	1	743/3	2	3	66
675	Żarki Letnisko	Parkowa	5	810	2	3	25
676	Żarki Letnisko	Prosta	7	313/1	2	3	235
677	Żarki Letnisko	Prosta	49	415	1	3	163
678	Żarki Letnisko	Prosta	7a	313/2	2	3	19
679	Żarki Letnisko	Sąsiedzka	BN	357	1	3	157
680	Żarki Letnisko	Słoneczna	3	478	2	3	185
681	Żarki Letnisko	Słoneczna	12	327	1	3	178
682	Żarki Letnisko	Słoneczna	16	330/2	1	3	180
683	Żarki Letnisko	Słoneczna	18	331/5	1	3	144
684	Żarki Letnisko	Słoneczna	31	521/2	1	3	192
685	Żarki Letnisko	Słoneczna	32	1335/1	1	3	132
686	Żarki Letnisko	Słoneczna	BN	609	2	3	194
687	Żarki Letnisko	Spokojna	BN	661/1	2	3	47
688	Żarki Letnisko	Spokojna	BN	661/1	2	3	15
689	Żarki Letnisko	Staffa	11	685	2	3	259
690	Żarki Letnisko	Szkolna	2	32	2	3	42
691	Żarki Letnisko	Widna	BN	629	2	3	178
692	Żarki Letnisko	Wiejska	33	4358	1	3	148
693	Żarki Letnisko	Wiejska	33	4358	1	3	97

694	Żarki Letnisko	Wiejska	35	4359	2	3	107
695	Żarki Letnisko	Wiejska	41	4362	1	3	127
696	Żarki Letnisko	Wiejska	43	4363/1	2	3	120
697	Żarki Letnisko	Wiejska	49	4367	2	3	39
698	Żarki Letnisko	Wiejska	23b	4352	2	3	174
699	Żarki Letnisko	Wrzosowa	56	1701	2	3	44
700	Żarki Letnisko	Zdrowa	5	752	1	3	232
701	Żarki Letnisko	Zielona	14	548	2	3	453
702	Żarki Letnisko	Zielona	14	550	2	3	60
703	Żarki Letnisko	Zielona	27	495	2	3	50
704	Żarki Letnisko	Zielona	31	498	2	3	91
705	Żarki Letnisko	Zielona	2a	531	2	3	5
706	Żarki Letnisko	Zielona	2a	531	2	3	10
707	Żarki Letnisko	Zielona	BN	494	2	3	40
708	Żarki Letnisko	Zielona	BN	659	2	3	184

Załącznik nr 9 Składowiska przyjmujące odpady zawierające azbest

WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów przemysłowych w Wałbrzychu
Adres składowiska	ul. Górnicza 1, 58-303 Wałbrzych województwo dolnośląskie, powiat wałbrzyski, gmina Wałbrzych
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne
Wolna pojemność m³	31 793

Nazwa składowiska	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Trzebczu
Adres składowiska	ul. Dąbrowskiego 2, 59-100 Polkowice województwo dolnośląskie, powiat polkowicki, gmina Polkowice
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	1 205

Nazwa składowiska	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Marcinowie
Adres składowiska	Pl. Piłsudskiego 1, 55-100 Trzebnica województwo dolnośląskie, powiat trzebnicki, gmina Trzebnica
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	950

WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów niebezpiecznych zawierających azbest w Małociechowie
Adres składowiska	ul. Dworcowa 9, 86-120 Pruszcz województwo kujawsko-pomorskie, powiat świecki, gmina Pruszcz
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	99 289

Nazwa składowiska	Utylizacja Odpadów Bycz - Teodorowo
Adres składowiska	ul. Szybka 30, 88-200 Radziejów województwo kujawsko-pomorskie, powiat radziejowski, gmina Piotrków Kujawski
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	49 000

WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów Piaski Zarzecze II (kwatery odpadów niebezpiecznych) w Kraśniku
Adres składowiska	ul. Piłsudskiego 12/1, 23-200 Kraśnik województwo lubelskie, powiat kraśnicki, gmina Kraśnik

Kod odpadów	06 07 01* – odpady azbestowe z elektrolizy 06 13 04* – odpady z przetwarzania azbestu 10 11 81* – odpady zawierające azbest 10 13 09* – odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo-azbestowych 15 01 11* – opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest), włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi 16 01 11* – okładziny hamulcowe zawierające azbest 16 02 12* – zużyte urządzenia zawierające wolny azbest 17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	97 000

Nazwa składowiska	Składowisko odpadów Piaski Zarzecz II (kwatery odpadów azbestowych) w Kraśniku
Adres składowiska	ul. Piłsudskiego 12/1, 23-200 Kraśnik województwo lubelskie, powiat kraśnicki, gmina Kraśnik
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	112 511

Nazwa składowiska	Składowisko odpadów niebezpiecznych w Poniatowej Wsi
Adres składowiska	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Poniatowej Wsi ul. Młodzieżowa 4, 23-320 Poniatowa
Kod odpadów	16 02 12* – zużyte urządzenia zawierające wolny azbest 17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	950

Nazwa składowiska	Składowisko odpadów azbestowych w Srebrzyszcze
Adres składowiska	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Chełmie ul. Ks. Piotra Skargi 11, 22-100 Chełm
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	850

WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów zawierających azbest w Chróściku
Adres składowiska	ul. Małuszyńska 180, 66-400 Gorzów Wielkopolski województwo lubuskie, powiat gorzowski, gmina Gorzów Wielkopolski
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	15 000

WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów niebezpiecznych w Jadwinówce
Adres składowiska	Jadwinówka, 97-500 Radomsko województwo łódzkie, powiat radomszczański, gmina Radomsko
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m ³	8 000

WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE	
Nazwa składowiska	Jednostka Ratownictwa Chemicznego Sp. z o.o. w Tarnowie
Adres składowiska	ul. Kwiatkowskiego 8, 33-100 Tarnów województwo małopolskie, powiat tarnowski, gmina Tarnów
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m ³	15 000

Nazwa składowiska	Składowisko Odpadów Niebezpiecznych w Ujkowie Starym
Adres składowiska	Ujków Stary, 32-329 Bolesław województwo małopolskie, powiat olkuski, gmina Bolesław
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m ³	38 148

WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne
Adres składowiska	Rachocin, 09-200 Sierpc województwo śląskie, powiat sierpecki, gmina Sierpc
Kod odpadów	17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m ³	44 800

WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów w Młynach Zakładu Gospodarki Komunalnej Gminy Radymno z/s w Skołoszowie
Adres składowiska	Skołoszów, 37-550 Radymno województwo podkarpackie, powiat jarosławski, gmina Radymno
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m ³	35 643

Nazwa składowiska	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Pysznicy
Adres składowiska	ul. Wolności 295, 37-403 Pysznica województwo podkarpackie, powiat stalowowolski, gmina Pysznica
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m ³	200

WOJEWÓDZTWO PODLASKIE	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Miastkowie
Adres składowiska	Miastkowo, 18-413 Miastkowo województwo podlaskie, powiat tomżyński, gmina Miastkowo
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m ³	386

WOJEWÓDZTWO POMORSKIE	
Nazwa składowiska	Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. w Gilwie Małej
Adres składowiska	Gliwa Mała 8, 82-500 Kwidzyn województwo pomorskie, powiat kwidzyński, gmina Kwidzyń
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m ³	55 000

Nazwa składowiska	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Bierkowie
Adres składowiska	Bierkowo 120, 76-200 Słupsk województwo pomorskie, powiat słupski, gmina Słupsk
Kod odpadów	06 13 04* – odpady z przetwarzania azbestu 10 11 81* – odpady zawierające azbest 10 13 09* – odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo-azbestowych 15 01 11* – opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest), włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi 16 01 11* – okładziny hamulcowe zawierające azbest 17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m ³	3 450

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE	
Nazwa składowiska	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Knurowie
Adres składowiska	ul. Szybowa 44, 44-193 Knurów województwo śląskie, powiat Gliwice, gmina Knurów
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m ³	333 000

Nazwa składowiska	COFINCO-POLAND Sp. z o.o. w Jastrzębiu Zdrój
Adres składowiska	ul. Dębiny 36, 44-335 Jastrzębie-Zdrój województwo śląskie, powiat jastrzębie-zdrój, gmina Jastrzębie-Zdrój
Kod odpadów	17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m ³	14 800

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE	
----------------------------	--

Nazwa składowiska	ŚRODOWISKO I INNOWACJE Sp. z o.o. w Dobrowie
Adres składowiska	Dobrów 8, 28-142 Tuczępy województwo świętokrzyskie, powiat buski, gmina Tuczępy
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	102 627

WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE

Nazwa składowiska	Składowisko odpadów niebezpiecznych zawierających azbest w Półwsi
Adres składowiska	Półwieś, 14-230 Zalewo województwo warmińsko-mazurskie, powiat iławski, gmina Zalewo
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	15 000

Nazwa składowiska	Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. w Elblągu
Adres składowiska	ul. Mazurska 42, 82-300 Elbląg województwo warmińsko-mazurskie, powiat elbląski, gmina Elbląg
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	1 000

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

Nazwa składowiska	Składowisko odpadów niebezpiecznych w Koninie
Adres składowiska	ul. Sulańska 11, 62-510 Konin województwo wielkopolskie, powiat koniński, gmina Konin
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	95 000

WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

Nazwa składowiska	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Sianowie
Adres składowiska	ul. Łubuszan 80, 76-004 Sianów województwo zachodniopomorskie, powiat koszaliński, gmina Sianów
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m³	8 000

Nazwa składowiska	EKO-MYŚL Sp. z o.o. w Dalsze
Adres składowiska	Dalsze 36, 74-300 Myślibórz województwo zachodniopomorskie, powiat myśliborski, gmina Myślibórz
Kod odpadów	17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest
Wolna pojemność m²	2 500

Warszawa, wrzesień2011

Uzasadnienie

Uchwałą Nr 240(XXXII)2013 Rady Gminy Poraj z dnia 28 lutego 2013 zmieniono Uchwałą Nr 111 (XVII)2011 z dnia 29 grudnia 2011 Rady Gminy Poraj uchwaliła Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Poraj na lata 2011-2014 z perspektywą do roku 2032.

Z uwagi na ciągle zmiany w ilości występowania na terenie Gminy Poraj azbestu, należy ponownie prowadzić zmiany do przedmiotowego programu. Wprowadzone zmiany dotyczą stanu i ilości płyt azbestowo- cementowych stanowiących pokrycia dachowe.

Gmina Poraj w najbliższym czasie planuje złożyć wnioski do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej umożliwiające dofinansowanie zadań związanych z demontażem, transportem i unieszkodliwieniem wyrobów zawierających azbest.

Mieszkańcy zainteresowani uczestnictwem w w/w Programie składali do Urzędu wnioski.

Niektóre wnioski mieszkańców nie zostały ujęte we inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest. Wobec powyższego aby umożliwić mieszkańcom uczestnictwo w dofinansowaniu przez WFOŚ i GW należało dopisać do zestawienia zinwentaryzowanych obiektów pokrytych płytami azbestowo- cementowymi na terenie Gminy Poraj brakujące obiekty.

Zaktualizowano także inwentaryzację poprzez wykreślenie nieruchomości z których usunięto azbest.

Zmiana w załączniku dotyczy również stopnia pilności usunięcia azbestu - oceniony w trakcie pierwotnej inwentaryzacji przez pracowników terenowych.